П III 134

Примерак 16 филера

НОВА ПОШТА

„Нова пошта“ излази сваког дана ујутру, осим понедељака и дана иза празника
Редакција и администрација: Ујвидек, ОрсаГзасло тер 6/I.
Тел.: 39—39. Пошт. фах: 173
Чековни рачун код поштанске штедионице: 18.254.
Месечна претплата: 2.50 пенга, тромесечна 7.20 пенга

Год. II. Ујвидек, недеља, 24 мај 1942. Број 112

Немачке, румунске и мађарске трупе код Харкова прешле у концентричан напад

Берлин је одбио протестну ноту Мексика

Изјава великог жупана др. Деака

Берлин, 23 маја. (ДНБ) Немачка Врховна команда 'јавља:

У области Харкова коначно је пропао велики напад Совјета, започет 12 маја, који су извршиле 30 стрељачких дивизија, 3 коњичке дивизије и 15 оклопних бригада. Непријатељ је претрпео најтеже губитке у људству и ратном материјалу. Немачки противнапад, који је почео 17 маја, доспео је у позадину најјачег нападачког одреда непријатеља и пресекао му линије снабдевања. Већ је два дана како су немачке, румунске и мађарске трупе, које велике снаге ваздушног оружја потпомажу, неприступачне. Отада су из одбранбене битке на целом фронту прешле у концентричан напад.

У области јужно од Илменског језера непријатељ је наставио нападе без икаквог успеха.

ТЕШКА НЕСРЕЋА ПРИЛИКОМ МАНЕВАРА ТУРСКЕ РАТНЕ МОРНАРИЦЕ

Цариград, 23 маја. — (ДНБ) Приликом поморских маневара турске ратне морнарице, који трају већ неколико дана, јуче после подне дошло је до тешке несреће. Једна граната коју је испалио бојни брод „Јавуз“, пала је на један кварт Цариграда и експлодирала. Погинуло је два лица, а 19 је рањено.

Берлин одбио мексикански протест

Берн, 23 маја.. (БТ) — Према извештају из Мексико Ситија, Министар спољних послова Мексика саопштио је да је Немачка одбила мексикански протест поводом потапања мексиканског брода „Портреро дел Лано“. Сада се у овдашњим дипломатским круговима са највећом затегнутошћу очекује даљи развој догађаја. Вероватно је да ће Мексиканска влада објавити рат силама Осовине. У самом Мексику ова претпоставка се потврђује и при томе се указује на потапање мексиканског теретног брода „Наја“ од непознате подморнице.

Председник владе на одмору

Будапешта, 23 маја. — (БЕ) Претседник владе г. др. Калаи Миклош путује вечерас на своје имање Калошенјени, где ће провести Духове. Претседник владе г. др. Калаи враћа се у Будапешту у уторак.

КАКО ЕНГЛЕСКА ЖЕЛИ ДА ПОМОГНЕ ИНДИЈИ

Лондон, 23 маја. — (Стефани) Министар за доминионе. Етли, одржао је у Доњем дому говор у коме је излагао мере које ће пружити Енглеска Индији и осталим доминионима у вези са данашњим ратом. Он је при томе рекао: **„Стратегија коју ће Енглеска у овом случају применити имаће обележје „офанзивне дефанзиве“. Каква ће дејства имати ова нова стратегија Енглеске Етли није рекао, нагласивши да се из оправданих разлога ратни планови енглеске владе не могу опширније објављивати.**

„Оправдана излагања Срба у мени предатом меморандуму наишла су на пуно разумевање на најмеродавнијем надлежном месту“

изјавио је велики жупан др. Лео Деак дописнику „Нове поште“

Зомбор, 23 маја. (Телефоном) — Пре неколико недеља „Нова Пошта“ је обавестила јавност да је једна велика депутација Срба из Зомбора и околине посетила великог жупана д-р Леа Деака и том приликом му изложила своје гледиште у вези са приступањем Срба у МЕП. Тада је велики жупан изјавио да та излагања треба да се саставе писмено и предају у облику једног меморандума. Велики жупан је изразио жељу да тај меморандум проучи и преда вишим политичким властима. У смислу овога, пре извесног времена овај меморандум је био предат д-р Лео Деаку, који га је после проучавања доставио на највише надлежно место.

Поводом предаје овог меморандума, ваш дописник посетио је данас великог жупана д-р Деака, и замолио га да му одговори на ово питање:

— Познато ми је, господине велики жупане, да Вам је једна депутација Срба предала меморандум, па Вас молим да ме обавестите шта се налазило у том меморандуму.

— Тачно сте обавештени, одговорио је д-р Деак. Ја сам у своје време примио тај меморандум и, пошто сам га проучио, утврдио сам да је у њему све језгровито и сажето наведено што интересује не само Србе из Зомбора и околине него све Србе из целе Бачке. У том меморандуму се начелно третирају разна питања која првенствено интересују целокупну српску народност у Мађарској, а исто тако и питања појединих сталежа, занатлија, малих трговаца, чиновника и друга актуелна привредна питања. Мене искрено радује што је тај меморандум, који у себи садржи основне принципе правног схватања данашњице, баш мени предат.

— Да ли сте, господине велики жупане, тај меморандум задржали код себе, или сте га можда доставили на надлежно место?

— Не, нисам га задржао код себе. Тај меморандум сам примио да га подробно проучим и да га што пре доставим на надлежно место. Оправдана излагања Срба, у мени предатом меморандуму, наишла су на пуно разумевање на највишем надлежном месту, где се сматра да су излагања наведена у меморандуму умесна и добро састављена. И због тога сам уверен, да ће у скорој будућности резултати овог меморандума добити на највишем надлежном месту свој дефинитиван облик. С. С.

МАЂАРСКИ РАТНИ ИЗВЕШТАЈ

Будапешта, 23 маја. — (МТИ) Од 15 маја наше трупе су започеле чишћење оних области од партизана, које су за време зимских месеци биле непроходне због великих шума и мочвара, и више добро наоружаних и од јаког броја састављених партизанских банди уништиле.

Један наш одред од неколико батаљона у харковској битци доспео је у центар битке и одупро се поновљеним нападима више пута надмоћном непријатељу. На појединим отсецима фронта мађарских трупа било је само појединачних извиђачких и артиљериских делатности.

Односи између Вашингтона и Вишија непромењени

Берлин, 23 маја. — (ДНБ) Како се из Вишија јавља, у односима између владе САД и Француске нема никаквих промена. Америчка влада за сада није учинила никакав новији корак против Француске. Верује се да ће сада о ситуацији у првом реду одлучити сама француска влада.

—о—

Белгији неће бити уступљена територија на штету Француске

Берлин, 23 маја. — (ДНБ) Са немачке надлежне стране изјављује се, поводом писања једног швајцарског листа да ће ускоро Белгија добити веће територијалне уступке на штету Француске, да је то пука измишљотина и да се у Берлину о томе нема ни појма. Никакви преговори у том правцу нису до сада вођени између Белгије и Немачке с једне, а Француске и Немачке с друге стране.

РУЗВЕЛТ О БРОДСКИМ ГУБИТЦИМА САД

Вашингтон, 23 маја. (НШТ) Претседник Рузвелт у петак, поводом америчког поморског дана, у свом говору рекао је, између осталога:

— Још увек треба да рачунамо са тешком несташицом бродова. Немамо довољно бродова за вршење ратних транспората. Подморнице су нам много потопиле.

МАНИФЕСТАЦИЈА ЗА ОБЈАВУ РАТА У МЕКСИКО СИТИЈУ

Мексико Сити, 23 маја. — (НЉТ). Према извештајима новинарских агенција, у погледу објаве рата подељена су мишљења како у Сенату, тако и у самој влади. Међутим, на радничким демонстрацијама тражена је објава рата. Поворке радника ишле су улицама и написима нападале владе тоталних режима.

НОВА ПОШТА

Завршетак недеље обележен је великим борбама на сектору код Харкова, вестима о новим плановима Англосаксонаца у погледу француских поседа у Африци, годишњицом немачко-италијанског челичног пакта.

Овога пута нећемо се задржавати борбама код Харкова, о коме се говори у војном прегледу, већ ћемо расмотрити политичке и дипломатске догађаје.

Француски поседи у Африци постали су предмет пажње, јер су се указали извесни знаци који би могли да значе да би и овај део света могао бити узет у војно-стратешке планове зараћених. Као што смо јуче донели, француски министарски савет бавио се на својој последњој седници и проблемом одбране Француске Африке. Ово је утолико значајније јер до сада ништа није указивало на то да Англосаксонци намеравају да предузму неке кораке који би оправдавали сву меру. У Вишију се, међутим, наглашава да су Англосаксонци сада, поред Мадагаскара и Француских Антила, бацили око и на Француску Африку. Ово произлази, каже се у привременој француској престоници, из недавних изјава претседника Рузвелта, из којих се види да Американци не само будно пазе на француске поседе у Африци, већ као и да би желели тамо да пошаљу трупе. У вези с тим, француски уред за пропаганду објавио је у четвртак један коминике, у коме се каже: „ваздушни и поморски сукоби који су се последњих дана десили испред алжирских обала, даље чињеница да је противавионска артиљерија недавно присилила на спуштање у области Конакри два британска авиона, као и сталан притисак на Џибути (Француска Сомалија), јасно показују да се британске претње све више приближавају нашим афричким поседима, који сачињавају највећи део нашег империјалног царства. Ове чињенице захтевају највеће стање приправности француских одбранбених снага.“ Као прва мера француске владе, у вези са овим догађајима, било је наименовање генерала Денца, познатог по свом антиенглеском ставу, за генералног гувернера Туниса. Још је преурањено предвиђати какви догађаји претстоје у Африци, пошто ће они зависити и од развоја догађаја на разним фронтовима.

У четвртак, 21 маја, прослављена је трогодишњица потписивања немачко-италијанског уговора о савезу, који је тада назван Челичним пактом. Коментаришући овај догађај, спољнополитички уредник ДНБ-а каже следеће: Као што је тада после потписивања уговора такозвана демократска политика покушала да баци семе раздора између Италије и Немачке, или баш да изигра једну против друге, сада исто тако мрачне силе, у недостатку других успеха, покушавају да расположење својих народа неправе таквим измишљавањима као да се код сила европског реда поново јавља затегнутост. Ове наде ће се изјаловити о челичан одговор сила Осовине.“

У енглеском Доњем дому настављена је дебата о рату. Заменик претседника владе, Атли, одржао је говор у коме је рекао да је енглеска ратна тактика „офанзивна дефанзива“. Додао је да ближе појединости о ратном плану не може одати, па је затим рекао да ће Индија добити сву помоћ од Енглеске.

Енглеска радничка партија показује све веће незадовољство са Крипсовим радом. Она захтева да се одмах изврше све оне реформе које конзервативци обећавају тек после рата.

x—z.

Кроз штампу

Др. Гебелс о илузијама непријатеља

„Дас Рајх“ доноси уводник из пера д-ра *Гебелса*, у коме министар Рајха упозорава споро, али опште опадање илузија код непријатеља у погледу минулог зимског рата, и о превлађивању реалистичнијег схватања и гледања у будућност. Непријатељ, међутим, никад неће отворено признати да је његовом обавештајном службом положај нетачно претстављан. При свом једном заузетом становишту остаће док се може, да затим противно становиште прими са сувереном сигурношћу, као свагдање своје.

„Ми Немци међутим — пише д-р Гебелс — *досад смо се у овом рату придржавали чињеница, и мислимо то и даље да чинимо. Наша обавештајна политика је, истина, понекад штедљива у речима, али она сматра испод свога достојанства да нешто нетачно тврди или шири. Ми смо мишљења да поверење и мирноћа боље одговарају дужини рата него један тренутни оптимизам, коју уз то још почива на варци, нетачним претпоставкама и илузијама. Ми се трудимо од почетка рата непрекидно, да немачком народу извежбамо око за право стање ствари. А што се тиче самообмане, ми је сматрамо за најсудбоноснију грешку каква се уопште у рату може учинити. Енглези граде илузије, и морају их онда ипак, пре а после, разграђивати. Такав ће се поступак једнога дана горко осветити“.*

„Немачки народ, напротив, живи у чистоме зраку једне трезвене и реалистичке спознаје“ — завршује д-р Гебелс. *„Ми смо свикли да шансе и протившансе брижљиво међусобно одмеримо. Наша вера у крајњу победу не почива на илузијама, него на чињеницама, а победићемо јер су чињенице на крају ипак свагда јаче него илузије“.*

*

„Пестер Лојд“, у уводнику „Изоловани Чункинг“, наглашује да губитак Бурманског пута мора и у привреди Чункинг Кине изазвати тешке потресе. Замена за тај губитак, Асамски пут, ни близу још није довршен, те Чункинг Кина остаје упућена на саму себе, пошто је њена веза са Англосаксоцима ограничена сада само на ваздушну линију. Она, дабоме, може још извесно време да настави отпор, но та безнадна упорност само ће повећати патње становништва.

Питање је још — истиче „Пестер Лојд“ — да ли ће једини политички темељ чункиншке владе, „Куоминтанг партија“, која игра исту улогу као и Конгресна партија у Индији, бити склона да и даље трајно сарађује. „Положај Чункинг Кине је, услед моћнога померања снага, које је у Источној Азији наступило у корист Јапана, постао врло сличан ономе у Индији, и стога вероватно да индиска емиграција која делује у Тајленду иступи за једно посредовање између Чункинга и Токија“.

*

„Регели Мађарорсаг“ наводи, од свога берлинског извештача, да се, у вези са француским питањем, које поново оживљава, с позване немачке стране жели, још одлучније но досад, одржати досадањи резервисан став. У вези са француско-америчким односом, у Вилхелмштрасе указују на француску штампу, која оштро расправља проблеме који оваму засецају. Уосталом — додаје к томе — у тим је питањима једино Виши надлежан.

„У вези с тиме што Вашингтон у стварима тешких политичких проблема све чешће долази у дотицај са Лаваловим противницима у Француској, у Берлину — јавља извештач „Регели Мађарорсага“ — наглашују: то се тиче поштења Француске, чији чувар није Немачка. У погледу немачко-француског односа, у Вилхелмштрасе се, као и свагда, и сада наводи уговор о примирју, с допуном да тај уговор није темељито употпуњен. Што се тиче монтоарске политике — о којој је, при ступању Лавала на владу, примећено да је ствар Вишија да унесе у њу новога живота — у Берлину сада изјављују: не може се рећи да су се отада појавили такви знаци који би имали утицаја на немачко-француски однос. Иначе, цела група питања непромењено је отворена“.

Химлер у Хагу

Хаг, 23 маја. — (ДНБ) Шеф полиције Рајха, Химлер, боравио је јуче овде. Том приликом пред њим су положиле заклетву СС трупе, рекрутоване из холандских добровољаца.

СЕДНИЦА ТУРСКЕ ВЛАДЕ

Анкара, 23 маја. — БТ) У петак по подне одржана је седница Министарског савета, на којој је расправљано о турско-совјетском инциденту поводом потапања једног турског брода од стране једне совјетске подморнице.

Влада је решила да се турском становништву упути апел, да се чува од алармантних вести, које се проносе у вези са исхраном становништва у Турској.

oooOooo

СМРТНЕ КАЗНЕ У НОРВЕШКОЈ

Осло, 23 маја. — (ДНБ) Како се са званичне стране јавља, 9 маја осуђено је на смрт 17 норвешких држављана. Норвежани су вршили покушаје да ступе у везу са Енглеском и у том циљу купили један чамац и снабдели се са оружјем како би насилно спречили хватање од стране немачке војске. Две смртне казне су помиловањем претворене у заточење.

У Берлину се ништа не зна о мексиканској протестној ноти

Берлин, 23 маја. — (ДНБ) Са немачке надлежне стране се саопштава да се у берлинским дипломатским круговима за сада ништа не зна о протестној ноти мексиканске владе поводом потапања једног мексиканског брода. Страна штампа је вероватно без икаквог основа ширила ту вест, па је чак наглашавала да је могућно да ће Мексико објавити рат силама Осовине.

Америчко званично саопштење о односу између САД и Вишија

Женева, 23 маја. (ДНБ) — Министар спољних послова САД, Кордел Хал, изјавио је на конференцији штампе да је главна тежња америчке владе, у вези са садањим преговорима са Француском, да се потпомогну војни циљеви САД.

Општа политика америчке владе у вези са Деголистима састоји се у томе да ће их за време рата помагати на све могуће начине.

Енглеска радничка странка тражи хитне реформе

Стокхолм, 23 маја. (НШТ) — У вези са конференцијом енглеске радничке странке, која ће се одржати на први дан Духова, шведски лист „Социјалдемократен“ констатује да ће ова конференција протећи у знаку радикалних захтева партиске левице. Карактеристично је да је ова група радничке странке незадовољна и са држањем Стафорда Крипса. Ипак, додаје се да ова конференција неће имати деструктивно обележје, јер радничка странка жели и даље сарадњу са владом. Упркос томе, левичари радничке странке траже да се спроведу оне реформе које конзервативна странка жели да оствари тек после рата.

Чиле и даље остаје неутралан

Буенос Ајрес, 23 маја. — (НШТ) Министар иностраних послова Чилеа, Арпа, на тајној седници Коморе поднео је експозе у вези са спољном политиком. Он је у свом говору указао да Чиле по сваку цену треба да очува своју неутралност и добре односе са свима народима. Већина народних посланика примила је овај министров говор са великим одушевљењем.

ЛАВАЛ ОПЕТ ОТПУТОВАО У ПАРИЗ

Виши, 23 маја. — (ОФИ) Претседник владе г. Пјер Лавал отпутовао је синоћ за Париз.

— Лековита бања „Хевиз“ (Hévízgyógyfürdő) најбоља бања на свету за реуматичаре, поред тога идеално летовалиште. Обавештења и проспекте шаље Дирекција Hévíz, Zala m. Телефон 4. 811

ЕВРОПСКО И АФРИЧКО РАТИШТЕ

Цела прошла недеља била је у знаку завршетка операција на полуострву Керчу и великих борби у области Харкова.

Немачки напад на Керчу, који је почео 8 маја, завршен је, углавном, у уторак 19 маја, када су немачке и румунске трупе, пошто су заузеле град Керч, под командом генералмајора Лера и генералмајора Рихтхофена, доспеле до Керчког мореуза, после јаких борби заузеле два мостобрана, који су се налазили са северне и југоисточне стране града. После заузимања Керча немачке трупе су вршиле акције рашчишћавања од остатака совјетских трупа, које су се задржале по брдима и пећинама којих у овој области има веома много.

Битка код Харкова, која је почела 12 маја, добила је вид једне огромне битке оклопних јединица. Совјети су у ову битку убацили 30 стрељачких дивизија, 3 коњичке дивизије и 15 оклопних бригада. Борбе у области Харкова одигравају се у троуглу Харков—Бјелгород—Волчанск, југозападно од Харкова. Све више се потврђује мишљење да борба, која се води на фронту дугом 200 километара, није борба за освајање територије, већ борба за уништење непријатеља Баш због тога ова борба и добија нарочити значај, јер ће од ње зависити даљи развој догађаја на целом Источном фронту.

Борба код Харкова преставља уједно и нову тактику, коју су овога пута употребили Руси. Ова тактика састоји се у томе што је у борбама употребљена и коњица. Ово изгледа мало чудновати, јер је битка код Харкова, у правом смислу речи, битка оклопних јединица у којој би коњица могла да игра веома малу улогу. Међутим, Совјети су бацили у борбу јаке одреде коњице са циљем да пробију положаје који се налазе између тенкова и да се у позадини немачког фронта споје са партизанима са задатком да нападну Немце и од позади. Немачки извештај, који говори о овоме, како да ова тактика није имала успеха, и да су одреди коњице који су нападали — претрпели највеће губитке.

У току својих напада Совјети су на два крила харковског фронта, код Бјелгорода и Лозоваје, покушали да изврше обухватни напад, док су Немци у области Изјума и Барбенкова отпочели значајан противнапад.

Према немачким извештајима, Совјети су имали иницијативу у харковској битци од 12 до 17 маја, када су немачке и савезничке трупе, пошто су одбиле све нападе, прешле у противнапад и отада се одбранбена битка претворила у офанзивну битку. Борбе код Харкова трају још и даље. Борба код Харкова је највећа битка у 1942 години и претставља први покушај једног офанзивног покрета великог обима.

Сем борби на Керчу и код Харкова, оживео је фронт и у области Илменског језера, где су Совјети извршили низ напада, али, како јавља главни немачки ратни извештај, без успеха. И у Лапонији су биле нарочито оштре борбе. Совјети су овде убацили у борбу јаче одреде; али су касније морали да напусте освојене положаје.

На Западу, у току прошле недеље, није било неких значајнијих догађаја. Вођене су уобичајене борбе над каналом Ламаншом и окупираним областима Западне Европе Немачки авиони бомбардовали су енглеска пристаништа Плимут, Брајтон, Дил, област пристаништа Хала, док су енглески авиони вршили узнемиравајуће нападе над северном и југозападном Немачком.

У Африци ни прошла недеља није донела неке промене у положају. Углавном су вршене извиђачке акције и бомбардовања појединих тачака важних са гледишта транспората ратног материјала на фронт. Сем тога, Малта је и даље била предмет жестоких бомбардовања.

РАТ НА ДАЛЕКОМ ИСТОКУ

У Јужној Кини Јапанци су заузели Тенгиехт, док су на отсеку Бхамо прешле реку Иравади.

Међутим, у Северној Бурми борбе још увек трају, али су изгубиле карактер фронталних операција, већ се воде само појединачне борбе мањих одвојених одреда по брдима која пружају велике могућности за герилско ратовање. Према извештају Домеја, често се дешава да кинеске трупе, којипут у јачини једног пука, избију иза јапанских линија, те дође до борби у којима Јапанци морају да употребе све своје снаге, како би их савладали.

Јапанска авијација први пут је бомбардовала два индиска града у провинцији Асам и то Бахадурпурон и Силхарон. На тај начин борбе већ почињу да се преносе и на индиску територију.

Према писању „Афтонбладета", у Бурми је сад наступила сезона киша. Тиме ће операције бити веома отежане, пошто ће ова киша да траје стално 4—5 месеца, те и иначе тешке терене још више отежава за борбе. Према извештају из Чунгкинга, Јапанци намеравају сада на Кину да изврше напад са три стране, а према најновијим вестима јапанске трупе су се искрцале сада и у Источној Кини између Шангаја и Хонгконга, у Фучау. Јапанци су се овде искрцали у зору 18 маја.

После битке у Коралском Мору нису јављени никакви ратни догађаји у вези са Аустралијом. Проглашено стање приправности у Северној Аустралији било је изазвано неким припремама, које су примећене да их врше Јапанци у базама које се налазе око северне обале Аустралије, али још никакви знаци не указују на то да постоји непосредан напад на Аустралију.

Депутација зомборских Срба код народног посланика

др. Имре Деака

„Са моје стране настојаћу свима силама да се свака ваша оправдана жеља оствари, а у томе стремљењу имам добар пример мога покојног оца"

рекао је народни посланик др. Имре Деак

Зомбор, 23 маја. — У вези са већ раније почетом акцијом зомборских Срба ради приступања МЕП-а, о чему је *„Нова пошта"* својевремено обавестила јавност, у току јучерањег дана предузет је следећи корак у томе правцу. Иницијативом б. великог жупана г. Миливоја Петровића, за јуче по подне у пола 6 часова позват је већи број Срба на конференцију на којој је укратко и сажето изложио г. др. Сима Рацић циљ ове конференције, предлажући истовремено да се након овог састанка учини посета народном посланику г. др. Имреу Деаку.

Потом се једна депутација предвођена од г. Миливоја Петровића, архимандрита г. Стефана Илкића и г. др. Симе Рацића упутила у стан народног посланика г. др. Деака.

После уобичајених поздрава г. др. Сима Рацић поздравио је г. др. Деака, и том приликом је, између осталог, рекао:

„Господине народни посланиче, овај део Бачке нема народног посланика Србина, кога бисмо ми требали да помажемо и на кога бисмо се могли обраћати за наше ствари. Али поред постављених народних посланика из наше Бачке видимо и Ваше име, те у вези са тим високо ценимо избор м. кр. владе, јер сте пред нашим очима одрасли, знамо врло добро Ваше васпитање, а изнад свега врло нам је добро познато да је бављење са стварима јавне, опште природе, традиционално у Вашој породици. А где има традиције ту је и познавање прошлости и свакако правилно оцењивање искустава стечених из тих традиција.

„Ми, Срби, од свих посланика овога дела Бачке највеће поверење полажемо у Вас, јер смо убеђени да ћете Ви моћи најправилније оценити наше потребе и наше жеље. Зато смо се и скупили у овако импозантном броју желећи да ову нашу жељу видно манифестујемо, доказујући да Срби стоје иза Вас и да су вољни потпомоћи Вашу политику, која ће без условно ићи за тим, да сваком грађанину ове земље пружи сваку законску помоћ и заштиту. Желимо да Вас Бог поживи и да корисно послужите свима нама". — завршио је свој поздравни говор г. др. Сима Рацић.

Потом је народни посланик г. др. Имре Деак са пробраним речима поздравио целу депутацију, рекавши:

„Сматрам се високо почаствованим овом видном манифестацијом. Мени је особито мило да Вас све Србе овога краја могу поздравити, а што се тиче мога досадањег и будућег рада верујем да вас ваше наде неће преварити. И сам сам себи ставио у задатак, да у своме политичком деловању пођем примером мога покојног оца.

„Са моје стране — наставио је народни посланик г. др. Имре Деак, — *настојаћу свим силама да се свака ваша оправдана жеља оствари, а у томе стремљењу имам добар пример мога покојног оца, који је још у доба 1907 г. и касније показивао пуно и непристрасно разумевање за свакога. Мени ће бити особито мило да са вама свима сарађујем и ја вас овом приликом молим, да ствари где је по Вашем мишљењу моја помоћ потребна, мени саопштите што пре како бих благовремено могао са моје стране учинити оно, што је у границама моје моћи",* — завршио је свој отпоздрав народни посланик г. др. Деак Имре.

С. С.

НОВ АТЕНТАТ У ПАРИЗУ

Будапешта, 23 маја. — (БТ) „Уј Немзедек" доноси вест из Париза, по којој је онде 19 маја извршен атентат на једног немачког војника. Тим поводом, немачке војне власти стрељале су 20 комуниста и Јевреја, а уколико се у року од 8 дана не пронађе атентатор који је побегао, биће стрељана још једна група лица, а исто тако већи број политичких сумњивих лица биће упућено на принудни рад.

—(●)—

СМРТ ГАУЛАЈТЕРА РЕВЕРА

Берлин, 23 маја (БЕ) Пре неки дан умро је овде гаулајтер Ревер. Он ће бити сахрањен о државном трошку. Поводом његове сахране вођа Рајха напустио је Главни стан и допутовао у Берлин.

Биоскопи дају данас

ОДЕОН

Чуварница број 5

Јавор Пал и Була Елма

689

РЕКС

Бригада смрти

У главним улогама: Клодет Колбер и Роналд Колман

ПАЛАС

Из живота младога Шилера

Револуционар

Хеинрик Георг, Хорст, Лил Даговер, Ф. Каизлер

АПОЛО

ВАШАР ДЕВОЈАКА

Селецки З., Шарди Ј. и Латабар К.

Ситне вести из иностранства

— Српска деца на летовању у Швајцарској. Како јавља „Донауцајтунг“ први специјални воз са великом групом српске деце, кренуо је јуче из Београда. Швајцарска је спремна да овога лета прими ради летовања неколико хиљада деце из Србије.

— Забрањен сваки приватан аутомобилски саобраћај у Енглеској. Како НШТ јавља из Лондона, у Енглеској је забрањен сваки приватан аутомобилски саобраћај. У будуће аутом ће се моћи служити само она лица, која су запослена у ратној привреди и у ратном воћству.

— Обавеза културе мака у Протекторату. Министарство пољопривреде у Прагу издало је наредбу о обавезном засејавању мака на површинама засађеним сточном и шећерном репом, као међу усев. На сваки квадратни метар има да се засеје бар по једна биљка мака.

— Чај и кава у Турској под државним монополом. Народна скупштина у Анкари примила је предлог владе да трговина чајем и кавом дође под државни монопол. Ова мера је образложена тиме да чај и кава стоје још само у ограниченим мерама на расположењу, те је потребно правично економисање с тим намирницама, а с друге стране утврђено је и да се ова роба у последње време на разне начине фалсификовала.

— У закланој риби — нашао свој прстен. Из Берлина јављају за овај занимљив случај: Један учитељ из Шлезвига, приликом ловљења рибе, изгубио је свој златан прстен, који је упао у воду и нестао. Упркос нерасположења, он је наставио лов до вечери и упецао више лепих риба. При спремању рибље вечере, жена учитељева, на највеће изненађење, нашла је у стомаку једне од риба — изгубљени прстен свог мужа.

— У Шпанији већ влада жарко лето. Према вестима из Мадрида, у целој Шпанији завладале су велике врућине. Тако је у Гранади већ забележена температура од 35 степена у хладу. Овака врућина у ово доба године у Шпанији се не памти.

Скупљање старог бакра у Бугарској. Акција за скупљање бакра у Бугарској, која је отпочела у априлу, успела је. Досада је скупљено 600.000 кг бакра, од тога 35.000 кг у Софији. Скупљање се наставља.

— Француска ограничава ношњу дугих панталона. С обзиром на све већу оскудицу тканина, влада у Вишију издала је наређење, којим се забрањује дечацима испод 15 година да носе дугачке панталоне. Забрана се, дабогме, односи само на нова одела.

— Упецао — хиљадугодишњи мач. У Данској,у близини Рондерса, један рибар, бацајући мрежу, извукао је из мора старински мач са две оштрице. Установљено је да је оружје сковано у десетом или једанаестом веку.

Један природни феномен

Дете које је при рођењу имало 6 килограма, данас после два и по месеца достигло је 8 килограма

И избијају му четири зуба!

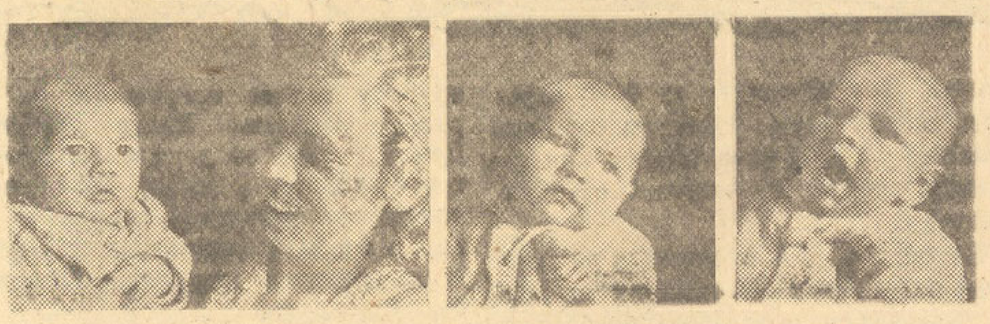

Три позе зубате бебе — малог Славка Модруша заједно са срећном мамицом.

Г. Вјекослав Мордуш, незапослени трговачки помоћник у Ујвидеку може се одиста похвалити да има сина — кога нико нема. О том чуду од детета већ се говори у целом оном крају око Ипар улице (бивше Индустријске), где у кући бр. 3 станује г. Мордуш са својом сунругом Катицом. Млади брачни пар пре два и по месеца чекао је бебу. Али сви знаци су говорили да ће то бити двојци.

Међутим када је дошло до порођаја, који је био тежак и трајао је скоро три дана — замало беба није страдала, — на највеће изненађење мајка је донела на свет свега једно дете, али необично крупно и јако, које је имало пуних шест килограма тежине! Сам по себи сензационалан случај. Већ тада долазили су да виде то чудо од детета.

Али било је још веће чудо када је синчић, који је на крштењу добио име Славко, почео својски да сиса и расте и да је за нешто јаче од два месеца добио још две киле, а како изгледа, има намеру да тим темпом настави да расте и да се гоји.

Када смо посетили срећну породицу, мали Славко је спавао у колевци, која му је очевидно била претесна. Мама га је пробудила с обзиром на значајну посету коју је дочекао да га у трећем месецу живота посећују новинари са фотографским апаратом (изгледа да му је судбина одредила да буде политичар, чим је животну каријеру почео са новинарима) ради „интервјуа“.

Славко се није много бунио што су га пробудили и показао је флегму достојну удивљења с обзиром на његова два и по месеца. Радознало посматрао је фотографски апарат и позирао са пуно озбиљности на опште задовољство маме и фоторепортера.

Још веће изненађење било је када нам је срећна мама показала још једну новост код свог сина: четири зубића му избијају и већ се назиру у деснима; извесно да ће за кратко време потпуно избити.

Иначе мали Славко је потпуно здрав и јак, тако да се не може говорити о некој абнормалној дебљини. Он је стварно читав момчић, већ сада држи сам главу и проба да хода...

Чудо од детета Славко Мордуш предмет је интересовања ближе и даље околине и даномице долазе људи да виде бебу од два и по месеца, која има 8 килограма тежине и којој избијају — зуби! Р.

Бициклови, делови, лустери, сијалице, електр. пегле, решои, радио апарати, делови сав електрични материјал 695
Најбољи квалитет — најсолиднije цене код фирме
„РАДИОТОН“
Преће Р. Теофановић — Ујвидек, Мусолини Бенито ул 15

— Строго ограничење потрошње масти у Хрватској. Како се из Загреба јавља, надлежне власти почеле су са расподелом оброка свињске масти за месец мај. С обзиром на велику оскудицу у масти која влада у Хрватској, карактеристично је да су надлежни органи за јавно снабдевање опоменули грађане, који имају 25 дека масти, да не траже упутницу за маст.

— Овога лета Енглези ће бити без чарапа, због оскудице у сировинама. Како португалски листови јављају, у Енглеској већ дуже времена влада велика оскудица у мушким и женским чарапама. Лист „Дејли Скеч“ у вези с тим, наводи, да су енглески мушкарци већ и досада били приморани да носе чарапе само до чланака, а пошто је оскудица у сировинама за чарапе велика, надлежни ће предузети мере да се свима мушкарцима и женама нареди да овога лета ходају без чарапа.

— Сточарско-млекарска централа у Србији. Српска сточарска централа у Београду отсада ће се бавити и млечним производима, те у том смислу и мења име. За пренос стоке или меса са једног места на друго потребно је писмено овлаштење централе или њених подружница.

Желите ли добру фотографију уз умерену цену, обратите се на
Фото-атеље Основић
25-годишњи рад задовољиће Ваш укус
УЈВИДЕК, ПЕТЕФИ ШАНДОР 5.

— У Словачкој се отвара први филмски студио. Из Братиславе се јавља: Шеф словачког филмског предузећа „Наступ“, дао је изјаву новинарима у којој је саопштио да се сада воде преговори о оснивању првог филмског студија у Словачкој. Доцније би се, ако финансијске прилике дозволе, отворило још неколико филмских студија.

ВЕСТИ

— Наредни број „Нове Поште“ због празника Духова, излази у среду, 27 овог месеца у редовно време.

— Ред службе Божије у Старокатоличкој цркви (Петефи Шандор ул. 78) за време Духовских празника. Данас у недељу свечана миса у 10 часова пре подне. После подне у 6 благослов са Светоотајством. Свибањска побожност. Духовски понедељак исто као и на први дан Духова. У недељу на први дан Духова цео дан изложено Светоотајство, клањање.

— Поджупан на инспекционом путу по Шајкашкој. Поджупан Бач-Бодрошке жупаније витез г. Ерне Баршаи обишао је шајкашке крајеве ради инспекције. Том приликом обишао је: Тител, Жабаљ и Чурог.

— Читуља. У Зомбору је преминуо Јован Ковчин у 46-ој години свога живота. Ковчин је као стручњак раније заузимао положај надзорника свиларства у Ујвербасу, а касније је као стручњак заузимао и више положаје. Његовом смрћу уцвељена је његова бројна породица, а друштво је изгубило једног вредног и несебичног члана у пуном напону своје снаге. (Д)

— Поруке преко Црвеног крста из Србије и Немачке стигле су за ова лица: Ангела Алексић, Бубера Михаљне, Владислав Врањешевић, Љубица Диклић, Дева Керац, Михаел Зунић, Зора Поноваков, Дупор Милош, Хорти Ана, Венко Серафимов Митров, Ифинић Спасоје, Симон Љубина, Никола Рајчевић, Штефок Терез, Лазић Петер, Драгица Лопић, Зличић Бранимир, Цветковић Васа, породица Петра Петровића, Десаски Милица, Лизер Арпад, Апић Радован, Павловић Игњат — сви из Ујвидека. Поруке се могу преузети у седишту Мађарског црвеног крста сваки дан између 11—12 часова пре подне. У колико се поруке — писма не преузму у року од две недеље, она ће бити враћена предаваоцу са ознаком „непознат“.

ТЕКСТИЛНУ РОБУ
у богатом избору код
Стевана Стојчића
784 Мусолини Бенито ул. 7

— Суд за сузбијање скупоће расправљао је данас кривицу Шенфелд Алберта, трговца перјем из Ујвидека и Гајгер Јожефа, произвођача из Ујвидека. Шенфелд је у неколико махова куповао код Гајгера кљукане гуске и плаћао их преко максимиране цене. Гуске је затим односио у Будапешту и продавао их по још скупљој цени. Суд је Шенфелда осудио на шест месеци тамнице, 3 године губитка часних и грађанских права, даље на 5.000 пенга новчане казне, која се у случају ненаплативости може претворити у годину дана затвора. Продавца гусака Гајгера, суд је осудио на годину дана тамнице, 3 године губитка часних права и 5.000 пенга новчане казне, која се за случај ненаплативости претвара у годину дана затвора. Осим тога Гајгер је дужан платити 5.000 пенга на име материјалне штете. За Шенфелда је пресуда постала правоснажна пошто се он њоме задовољио, док је Гајгер уложио призив.

Пап Ђерђ
стовариште пива, рума и творница ликера
УЈВИДЕК
Сечењи ул. 33. Тел. 39-38
препоручује
ЛИКЕРЕ
одличног квалитета као и остала алкохолна пића.
Препоручује најодличније
пиварске производе
Дрехер-Хагенмахер
и Прве Мађарске Пивоваре д. д. Будапешт. 155

ОТВАРАЊЕ СЕЗОНЕ ЈОДНОГ ЛЕКОВИТОГ КУПАТИЛА И ХОТЕЛА „ПАРК“ У УЈВИДЕКУ

У суботу у вече отварају се летње просторије Јодног лековитог купатила и хотела „Парк“ у Ујвидеку. Парк, од близу 20 јутара, који окружује хотел и терасу, потпуно је уређен. Дирекција је водила рачуна о првокласној кухињи и ухлађеним пићима. Свира популарни цигански оркестар Хорват (Гаћа) Мађа. Пошто су сада отпала летња излетишта у Петроварадину, то је сада тераса Градског купатила постала једино место за летњу сезону, где ће се за време врућих летњих вечери моћи уживати у пријатној хладовини, што ће знатно допринети појачању броја посетилаца. 818

ЖЕНСКО РУБЉЕ у најлепшој изради, јевтино код „ЛИДО“, Ујвидек, Јокаи Мор улица 31. 355

— Вести из Куле. Удружење ДМКС, на први дан Духова приређује у корист ратних инвалида велики концерт са 23 тачке изабраног програма. На програму су најпознатије мађарске песме, које певају изабрани певачи Куле. Нарочито треба истаћи певање мале Кататић Бежике, Перењи Лилике, која гостује у Кули и супр. Ковач Шандора.

— Бесплатно посредовање рада. Запослење могу добити: мушкарци: 1 технички чиновник у провинцију, 1 чиновник и практикант у провинцију, 3 монтера цеви, 6 браварских монтера, 8 ковача, 5 елекотромонтера за Ђер, 1 глачач метала у месту, 1 ковач за Нађварад, 1 черпар за место, 1 колар за провинцију, 1 плетач метала за провинцију, 2 кројача за Будапешту, 1 ципелар у месту и 2 женска и мушка фризера за провинцију. Жене: домаћа послуга: 2 девојке за све у провинцију, 1 у месту.

— Депалов Жарко из Зомбора затворен је у месној полицији док се не окончају испитивања по крађи ремења за вршалице. — Пре неколико дана Ђорђе Жижић приметио је да са тавана његове куће у Калмањ улици неко краде ремење за вршалице и да је већ однесена веома знатна количина тога материјала. Полиција се одмах дала на посао и после неколико дана утврдила је да путеви воде код Жарка Депалова. Полицијским органима је пошло за руком да у суседној кући пронађу све крађене предмете. Поведеним саслушањем полиција је нашла за потребно да још задржи осумњиченог Жарка Депалова. Вредност украдених ремења цени се на око 2.000 пенгова. Иако је Депалов изјавио да није имао ни појма да се ту у његовом суседству краде, полиција има друге доказе у рукама те док провери свој материјал, морала је задржати осумњиченог. (д)

— Аутомобили се не могу употребљавати за излете. Надлежне власти су већ крајем прошле године донеле прописе да се аутомобилски саобраћај због оскудице у погонском материјалу што више ограничи. С обзиром на пролећну сезону и претстојеће празнике, са надлежног места се сада поново наглашује да се аутомобили не смеју употребљавати за излете и ради забаве. Органи власти строго ће контролисати саобраћај приватних аутомобила и против оних који се постојећих прописа не придржавају, повешће се најстрожији поступак.

— Штампа у Подкарпатском крају. У Подкарпатском крају излазе три руска политичка листа — сва три у Унгвару и то: „Руское слово“, „Карпато-руски голос“ и „Недјиља“.

КОВАЧ ФАРБА И ЧИСТИ
УЈВИДЕК, Мусолини Б. ут 25 578 II Ракоци Ф. ут 36

— Пси ископали леш убијеног човека. Како „Будапешти Ертешите“ јавља, Роза Керекеш, земљорадница из Еркенеза, убила је прошле јесени свог трећег мужа Габора Куроа. После извршеног злочина она је леш закопала у башту, али су га после извесног времена пси ископали и тако се ово убиство обелоданило. Окружни суд у Нађвараду осудио је звер жену на 14 година робије, а Касација је ту казну повисила на 15 година.

— Тешка казна за скупље продане свиње. Земљорадник Елемер Чобан из Токода, осуђен је од Окружног суда на 5000 пенга новчане казне, јер је своје свиње продавао изнад максималне цене.

— Др. Колар Матија адвокат из Зомбора са наредбом М. кр. Министарства Правде број 26250/1942. именован је за српско-хрватског тумача кр. Судбеног Стола у Зомбору са овлаштењем, да у смислу Уредбе м. кр. Министра Правде број 58.600/1916. и 60.000/1926. врши пред свима властима усмена тумачења, сачињава преводе и исте оверава. 815

КО ЖЕЛИ
ЧИСТУ И УКУСНУ ШТАМПУ,
ОБРАЋА СЕ ШТАМПАРИЈИ
ИВКОВИЋ

— Док је жена радила, муж је убио ножем. Како се јавља из села Серепча, надничар Ђула Штемпек потражио је своју жену у радионици, где је она била запослена и ту се међу њима дошло до свађе због неких породичних ствари. Разјарени Штемпек извадио је нож и с леђа ударио своју жену, која се срушила мртва. Убица је ухапшен.

— Позив. Кр. италијанска конзулска експозитура у Ујвидеку позива све бив. југословенске држављане који су пореклом са оних делова територија Далмације, Албаније и Словеније, које су сада припојене територији Краљевине Италије, или се налазе под италијанском окупацијом, да у сопственом интересу, ради евидентирања, учине потребне кораке. Кр. италијанска конзулска експозитура, Булевар Хорти Миклош бр. 14, стоји на расположењу заинтересованима ради давања обавештења свакодневно пре подне од 10—12 часова.

— Вожња спортским чамцима на Дунаву. Отсек полицијске капетаније извештава грађанство да је вожња чамцима на Дунаву дозвољена на овим секторима: узводно од куће чамаца на Штранцу, поред Каменичке Аде до рукавца Дунава у Зимовнику и у самом рукавцу у дужини 4 километра.

— Из Канала код Бездана извучен леш младе девојке. Јавља се из Бездана: Рибари у Бездану извукли су јуче из Канала леш непознате девојке. Истрагом је утврђено, да је то леш малолетне служавке бездањског поседника Јозефа Лимбургера.

— У пажњу грађанству — бојно гађање у кањском атару. Градоначелник града Ујвидека обавештава грађанство да ће на дане 27, 28 и 29 о. месеца месни погранични ловачки батаљон вршити убојна гађања на терену источно од Дунавца према Кању, дакле на терену кањског атара. Гађање ће се вршити од 6 часова ујутро до 7 часова увече. Због тога на угроженом терену биће ограничен саобраћај између Ујвидека и Кања, јер ће војне власти саобраћај на овом путу пуштати само у одређеним размацима.

— Богата старица из Бачалмаша скочила у бунар. На мало необичан начин, докрајчила је свој живот 77-годишња богата старица из Бачалмаша, жена Јожефа Килхамера. Она је рано у зору устала и скочила у бунар. Кад су је нашли, била је већ мртва. Старица је већ дуже времена боловала и требало је да буде пренета у санаторијум, ради операције и можда због тога је извршила самоубиство.

— Кратке вести из Петеревеа. Општинско поглаварство издаваће под закуп општинске винограде идуће недеље. Закупци који на време не буду плаћали закуп, изгубиће право на њега. На седници просветног одбора директор основне школе Петер Хорват саопштио је да ће се испити у селу одржати почетком јуна. — Општинско поглаварство поново скреће пажњу грађанству да спроводи најстрожију штедњу у шећеру.

Ви нисте добро урадили!
ако сте употребили против мољаца нафталин или друге мирисне траве, јер тиме можете у најбољем случају мољце узнемирити а не уништити.
АЛИ УПАМТИТЕ:
да најновије идеално средство
МОТИН
Уништава сигурно и успешно мољце и њихово легло
Дрогерија Хигиеа Живојновић, Ујвидек, Орсагсасло тер 2

FRANZ JOSEF
ГОРКА ВОДА

— Родила тројке. У дому за породиље у Ујпешту, 23-годишња жена столара Банхеђи Беле родила је тројке, —две девојчице и једног мушкарца. Све троје деце је живо и здраво.

ОТВОРЕН ЈЕ ФОТОГРАФСКИ АТЕЉЕ у Ујвидеку, Петефи Шандор ул. 44/а. Власник: Годор Гизела. Моли п. публику за посету. 817

Сада је изашао!
ПОЛАЧИ ЈАНОШ:
МАЂАРСКО-СРПСКИ
СРПСКО-МАЂАРСКИ
РЕЧНИК
Свака књига садржи 10.000 речи
Цена броширано:
мађарско-српски П. 2·80
844 српско-мађарски П. 3·20
Обе свеске заједно, увезане П. 7·50
Може се добити код издавача и у свима књижарама
КЕЛЕР и КИШ
велетрговина писаћег прибора и папира
Ујвидек, Јокаи Мор ул бр. 18

ПОЛИЦИСКА ХРОНИКА

У последње време врло су честе крађе бициклова у нашем граду. Тако је Фридман Имре, са станом у Атила ул. бр. 2 поднео пријаву полицији да му је од непознатих крадљиваца украден нов бицикл.

Привизор Пал, који је свој бицикл оставио испред Управне палате, када је завршио посао у апровизационом звању, видео је да му је бицикл нестао без трага.

Вилети Лајош, са станом у Верецкеи ул. бр. 34 пријавио је да су му непозната лица прошле ноћи обила кокошињац и однела живине у вредности од 100 пенга.

Трампуш Ференц, са станом у Банфи ул. бр. 33 пре неколико дана купио је од њему непознате жене четири гуске по цени од 80 пенга. Гуске је исплатио и донео кући. Јуче се код њега појавио прави власник гусака, коме су гуске биле украдене, те је узео своје гуске и однео их собом. Трампуш је поднео пријаву полицији.

Удови Капамације Бранка, непознати крадљивци су украли ручну торбицу док је она пазарила на пијаци. У торбици се налазило 70 пенга у готовом и неки важни документи. По свим овим случајевима полиција води истрагу.

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА ИЗ УЈВИДЕКА

Одлазак возова:

За Будапешту 5.55 (брзи), 18.31.

За Сабадку 4.31, 5.14 (убрзани моторни, веза за Зомбор).

За Зомбор 3.53, 10.37, 13.48 (директан за Паланку), 17.06.

За Обече, Зенту, Сегед 5.30. 14.00 (само до Обечеја), 16.33.

За Тител 6.26, 20.27.

Долазак возова:

Из Будапеште 7.38, 22.53 (брзи).

Из Сабадке 19.31, 20.10 (убрзани моторни).

Из Зомбора 7.32, 10.26 (директан из Паланке), 12.47, 20.13.

Из Сегеда—Обечеја 7.28 (из Обечеја), 10.05, 19.46.

Из Титела 6.24, 16.11.

КАКО СЕ ВРШЕ НОЋНИ АВИОНСКИ НАПАДИ

Радио станице пружају често сигуран ослонац за оријентисање непријатељских авиона

У извештајима зараћених земаља скоро свакодневно наводе се појединости о ваздушним нападима вршеним ноћу. Тако, например, енглески бомбардери скоро све своје главније ваздушне нападе на непријатељске територије врше ноћу. Немачка ратна авијација, која у садањем рату нимало не штеди материјал, често врши и дању нападе на важне непријатељске положаје. У погледу дејства између дневних и ноћних ваздушних напада не постоји, уствари, нека битна разлика, јер премда су шансе нападача знатно појачане чињеницом што се дању лакше налазе објекти које треба бомбардовати, исто толико шанса има и нападнута страна, јер се за време дневне светлости може лакше и сигурније бранити од видљивог противника.

Нема сумње да ноћно летење ставља самог пилота пред веома тешке задатке, који су често скопчани са највећим опасностима. Дању ратни пилот све јасно види на терену изнад кога лети и може веома лако да се оријентише не само помоћу географске карте, већ и према самом терену. Томе насупрот, ноћу пилот мора да „лети слепо“, изузев кад је пуна месечина и ведро, када му се пружа прилика да у главним цртама ипак распознаје тле над којим лети и да се оријентише у погледу објеката које треба бомбардовати. том случају лакше се налазе и мање тачке нишана на непријатељском тлу.

ДВА НАЧИНА НОЋНОГ ЛЕТЕЊА БОМБАДЕРА

Бомбардер који врши бомбардовање ноћу, у потпуном мраку, мора да се ослања на разне техничке и оптичке приборе. „Слепо летење“ бомбардера се махом врши на тај начин, што се правац којим авион треба да лети одређује према једној справи, која личи на апарат за мерење географске ширине. Претпоставимо, например, да један бомбардер стартује из правца Лондона под 120 степени. Да би се тај правац могао тачније контролисати, авион се снабдева покретном антеном, која се подешава на таласе дотичне вароши. То значи да авион лети тако, да антена стално прима најоштрије струјање таласа дотичне радио станице.

После прелетања извесне даљине апарат — рецимо под 45 степена — мења нагло правац и хватајући таласе исте радио станице измери степене и у другом углу. Угао који се ствара на тај начин што се две линије правца летења секу и пружа пилоту могућност, да према затвореном углу одреди тачно географски положај авиона, и то на основу закона о троуглу.

Други начин летења бомбардера у мраку састоји се у томе, што се они придржавају правца летења којим струје одређени радио таласи. Чим авион крене са правца таласа, његов радио апарат тачно означује ово померање. На тим специјално конструисаним радио апаратима постоје јединствени знаци, како би се пилот за време летења по мраку могао лакше снаћи. Ако пилот, например, скрене с одређеног појаса у десно, онда се на табли радио апарата појављују дуге, испрекидане црте, а ако је авион скренуо у леву страну, на табли се показују тачкице. Тај поступак се назива Лорнецковом методом.

Овим апаратом за оријетисање авиона и по најгушћем мраку већ раније су се одлично служили и много путнички апарати а захваљујући тој заиста чудесној и ванредно прецизно конструисаној справи, пилоти су увек у стању да и по највећ ј помрчини пронађу аеродром на који желе да се спусте. На тај начин поједине радио станице че само на домаћем, већ и на непријатељском тлу, често могу да послуже као сигуран ослонац ратним пилотима за оријентисање и по највећем мраку. На основу оваквог оријентисања, пилот у већини случајева не залута са правог правца летења. Сасвим је природно — а то се за време рата често догађа — сваки пилот који се ослања на радио таласе, мора да очекује да у том погледу дође и до поремећаја. Ово оријентисање помоћу радио таласа може каткад успешно да омете и нека непријатељска радио станица. У том случају летење бомбардера ноћу постаје потпуно неизвесно услед неповољне оријентације.

НОЋНО ЛЕТЕЊЕ ИМА И СВОЈЕ ВЕЛИКЕ НЕДОСТАТКЕ

И баш стога најопробанија метода ноћног летења састоји се у томе, што авион по могућству лети већ изнад таквог терена, који су извиднички авиони и ваздушни апарати већ раније преко дана подробно упознали.

Ноћно бомбардовање, сасвим разумљиво, има и своје велике недостатке. Човечји инстинкт изискује да пилот, који ноћу кружи са својим авионом над непознатим тереном, ипак нешто види. То код њега знатно појачава осећања сигурности. И стога се међу стручњацима заступа мишљење да је најподесније време за ефикасне ноћне нападе из ваздуха прво праскозорје када се тле које треба напасти, бар донекле може разазнати.

Ноћни бомбардери су у стању да преваљују веће даљине него дневни, али поред тога нису толико окретни нити се лако оријентишу као остали. То је у самој природи ствари. Ноћни бомбардери не треба да се плаше толико од жестоких напада непријатељских ловачких апарата, као дневни. А поред тога, ноћни мрак, који може много шта да маскира, могу пилоти из бомбардера згодно да искористе за летење на веће даљине.

Ван сваке је сумње да је посао ноћног пилота далеко тежи и опаснији, него његовог колеге, који тај исти посао обавља дању, јер ноћно летење изискује далеко већу пажњу и опрезност и ставља пилотове живце на тешку пробу.

Криминално издање

изашло је данас

24 овог месеца, а може се добити код свих продавца „НОВЕ ПОШТЕ“ као и у свима трафикама у Ујвидеку по цени од 30 филера по комаду.

Укрштене речи

Број 107

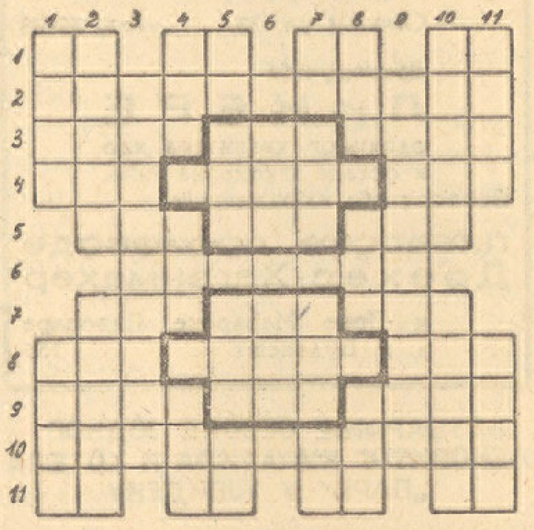

Водоравно: 1. јуначки спев - спортски прваК - свеза - два сугласника; 2. пријатним; 3. једна агенција - део времена — гроб (у падежу; 4. господин (чешки) — турски војсковођа — гар; 5. један од оснивача Рима — пчелин производ — речна матица; 6. мушко име; 7. узвик (обрнуто) — врата (немачки) — супротно од рат; 8. грчка богиња — део одела — тањир; 9. пиринач (немачки) — спрат — суј етан; 10. средњешколски; 11. предлог — пише (мађарски) — показна заменица — узвик.

Усправно: 1. мисао (провинцијализам) — дакле (латински); 2. произвођач алкохолног пића — римска богиња (обрнуто); 3. фински војсковођа; 4. затвор — свеза — данашњи (мађарски) — сугласник — снови (скраћено); 5. предлог — производ ватре — сугласник — прилог — мера за површину; 6. сугласник — женско име (у падежу) — предлог — узвик — сугласник; 7. лична заменица — предлог — сугласник — баровит крај — овде (мађарски); 8. ради у сну — сугласник — сретство за чишћење — сугласник — узвик; 9. подругљив (обрнуто); 10. белгиски научник — покрајина у Јужној Србији; 11. риба — део песме.

*

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 106

Водоравно: 1. ини — опа; 2. сатана — Красин; 3. Отава — п — олтар; 4. (т)рке — Сас — Тин; 5. и, о — тираж — јо; 6. Умка — Овада; 7. Манхајм; 8. труди — мену; 9. О(рестијевић) А(ца) — Бојан — ас; 10. трн — тас — тро; 11. Орион — н — Раваи; 12. кофеин — Хајифе; 13. Ева — кат.

Усправно: 1. Исо — оке; 2. натријум — отров; 3. Итаком — тарифа; 4. аве — кар — ное; 5. на — та — Уб — ни; 6. а — си — тодн — н; 7. парохијан; 8. к — Сава — ас — х; 9. рожа — М(илан) Н(едић) — Ра; 10. алт — Дје — јао; 11. остија — Нарвик; 12. пиано — Мустафа; 13. Анриет.

ЛЕПОТА 693

је највећа одлика жене, којом она одолева свој сили. Ако хоћете да будете и останет **ЛЕПИ, СВЕЖИ И ПРИВЛАЧНИ** негујте Ваше лице и тело са козметичким препаратима ЗОРА који су састављени из неутралних и нешкодљивих састојака

Највећи избор разноврсне мануфактурне робе, наћи ћете у трговачкој кући

МИЛОША М. РАЛЕТИЋА

Ујвидек

Бенито Мусолини пут 2–4. – Тел. 22-63

Индивидуална нега за суво и масно лице

Вечерња нега сувог лица. У вече умите се у хладној води Ланолин сапуном. Лице избришите и ставите тада на њега храњиви Хормон крем, лако масирајући око очију к носу 10—15 пута. Након тога изударати лице прстима и то лагано; на тај начин појачавате циркулацију крви. Често се догађа да је лице толико суво, да уопште не подноси сапун. У том случају скидате са лица нечистоћу и шминку са уљем за скидање шминке. Након тога лице добро избрисати, онда испљускати у хладној води а иза тога поново ставите храњиви Хормон крем да делује преко целе ноћи.

Ако имате проширене поре — нарочито на носу, бради и челу, треба увече након описаног прања и пре употребе крема намочити односне делове лица с водицом за скупљање пора (рупица) и чишћење суједица (митесера). Нос се увече не маже са кремом.

Осим тога треба 2—3 пута недељно истрљати на лице паковање од жуманца (увече пре употребе крема тј. после чишћења лица) на следећи начин: размутите једно жуманце, додајте 20 капи финог маслиновог уља, 20 капи лимуновог сока. То се све измеша и намаже на лице помоћу четкице. Када се осуши треба поново намазати, а када се осуши и тај поновни слој и лице затегне онда оперите лице у хладној води без сапуна. Када је лице осушено, ставите тада Хормон крем итд. како је то већ горе описано.

Дневна нега сувог лица. Ујутро умивање без сапуна, лице избрисати и ставити крем од краставаца или воћа. После неколико минута сувишан крем избрише се са лица помоћу вате и лице напудеришите пудером који је изванредно фини и мекан и нарочито подесан за суво лице. Ако не излазите из куће оставите крем један сат на лицу.

Важно је парење лица. Недељно двапут парење лица Амарила чајем које отстрањује поре и подмлађује кожу.

Вечерња нега за масно лице. Умивање увече са сапуном од жучи у топлој води у коју ставите кашичицу боракса (Кајзер боракс). Затим треба испљускати лице у хладној води, у коју долијемо 20 капи бензое тинктуре. Када је лице суво, ставите помоћу вате водицу за скупљање пора и чишћење митесера (Испод очију се не ставља водица) Иза тога треба намазати цело лице осим носа са Хормон кремом и то на исти начин као што је описано горе код сувог лица. После пет минута избрисати вишак крема помоћу вате.

Паковање од жуманца. После умивања двапута недељно на следећи начин: размутите једно жуманце, додате 20 капи лимунова сока, 20 капи коњака и малу кашику боракса, све измешати, намазати на лице, после опет поново намазати, опрати, ставити крем; после пет минута избрисати и вечерња је нега готова.

Дневна нега за масно лице: Ујутро умивање са жуч сапуном на исти начин као и увече, затим лице лако избрисати са водицом за скупљање пора и чишћење митесера, а иза тога ставите на лице крем од воћа или краставаца. Након пола сата лице опрати са хладном водом и напудерисати пудером. Покушајте избрисати крем након 10 до 15 минута и ставите пудер на лице. У случају да лице брзо постане масно, перите га пре пудерисања хладном водом.

БИЉАНА, козметика, УЈВИДЕК, Андраши ул. 2/I (десно). Примам од 9—12 и од 3—6 сати.

Уместо споменика — филм!

Необичан тестамент аустралиског претседника општине

Има заслужних и великих људи који поред великих заслуга за опште интересе показују необичну и ретку скромност. Међу такве људе спадао је и Томас Лајверс, дугогодишњи лорд-мер богате и напредне аустралиске вароши Трембон. У околини Трембона налазе се богати и неисцрпни рудници злата, па је и сам тај град богат и у њему тече бујан великоварошки живот, као, на пример, у Паризу или Лондону.

Томас Лајверс је недавно умро и оставио тестамент, у коме је забранио ,да му после смрти подижу споменик и величају његове заслуге, стечене на пољу унапређења трембонске општине.

Па ипак, Лајверс је у свом тестаменту изразио жељу, да се после његове смрти грађанима Трембона приказује тонфилм, који је био сниман под његовим надзором. Тај филм приказује све оно што је претседник трембонске општине за време свог 35-годишњег претседниковања учинио за напредак своје вароши.

Општина је у целини испунила ову помало необичну жељу свог заслужног лорд-мера и недавно подигла усред вароши велику биоскопску салу, у којој се сваке недеље и празника бесплатно приказује тонфилм покојног Тома Лајверса.

Лајверсов филм се стално гледа. Не само становници Трембона, већ и многи посетиоци из унутрашњости Аустралије долазе да виде овај филм.

*

У БРАЗИЛИЈИ СЕ НАГЛО РАЗВИЈА ФИЛМСКА ИНДУСТРИЈА

Бразилијанска влада у новије време чини огромне напоре за унапређење домаће филмске индустрије. За последња три месеца, захваљујући великодушној субвенцији владе, подигнуте су у Бразилији три велике и модерно уређене филмске фабрике.

У циљу што јачег форсирања домаћих филмова, такса за цензурисање страних филмова у Бразилији је недавно повишена са 500 на 1500 долара. Влада је поред тога обавезала све сопственике биоскопа, да пре приказивања сваког страног филма, приказују и бразилијански журнал или краће трик-филмове или филмове које служе поучавању и просвећивању широких народних маса. У бразилијанским филмским фабрикама данас се претежно израђују филмови озбиљне и поучне садржине.

!! МОЗЕРОВА !!
оригинална пића набављајте код
Бруно Мозера
Телефон 22-85
„ФРУШКА ГОРА“ К. Д.
Ујвидек, Алкотмањ ул. 1
Телефон 22-85

ГАРИ КУПЕР ПОНОВО ПОСТАО КАУБОЈ

Гари Купер, филмски стар од главе до пете, који је још за време немог филма освојио све љубитеље филмске уметности света, у почетку своје каријере иступао је пред публику као расни и темпераментни каубој. После тога играо је главне улоге у многим авантуристичким филмовима, па је чак креирао и сапонског јунака. Како се сада сазнаје, европским посетиоцима биоскопа ускоро ће се поново пружити прилика да виде на платну Гари Купера, овога пута опет у свом старом жанру, као каубоја. Он се појављује у новом америчком филму „Човек на хоризонту“, који је типични амерички филм, у стилу узбудљивих и жестоких борби између каубоја и злочинаца на Дивљем Западу.

НОВИ ИТАЛИЈАНСКИ ФИЛМОВИ БАВЕ СЕ АКТУЕЛНИМ И ПСИХОЛОШКИМ ПРОБЛЕМИМА

До скора су италијански филмски продуцери највећу пажњу поклањали комадима с историском темом. Међутим, у новије време скоро сви италијански филмови, који се налазе у изради, баве се искључиво психолошким и актуелним проблемима. У појединим филмовима износе се узбудљиве епизоде и доживљаји из садашњег рата, који на веран и уочљив начин приказују узбуђени, нервозни, па ипак скроз занимљив живот зарађене данашњице. Те филмове припремају најпознатији италијански режисери, уз сарадњу са најбољим и најпопуларнијим филмским старовима, који су и нашој биоскопској публици већ добро познати и које увек радо гледају.

Највећи избор свилених тканина код фирме
„Текстопродукт“
Ујвидек, Мусолини Б. ул 25
Телефон 32-90
Телефон 32-90

БУДАПЕШТА
са својих девет горостасних лековитих купатила, 115 лековитих извора, 200 извора горке воде
са дневним капацитетом од 55 мил.
са високом лекарском опремом и осталим осигураним лечењем реоме зими и лети
ЈЕ НАЈВЕЋА БАЊСКА ВАРОШ НА СВЕТУ
Сва обавештења даје: 727
Budapesti Központi Gyógy- és Üdülőhelyi Bizottság, Budapest, V., Vigadó-tér 3

ПРИВРЕДНЕ ВЕСТИ

— **Осигурано је снабдевање Мађарске дрветом за огрев.** На конференцији Трговачко - индустриске коморе у Будапешти, са великим задовољством примљена је изјава изасланика власти да је, са продужењем производног рока, успело сразмере количине дрвета за огрев знатно подићи, те тако осигурати снабдевање престонице и државе огревним дрветом. Пошло је за руком и отклонити сметње које су кочиле интензивнији вагонски довоз из шумских крајева, тако да је за идућу зимску сезону осигурано снабдевање огревним дрветом на целој територији државе.

— **Бугарско - италијанска измена робе.** На основу ново склопљеног споразума између Бугарске и Италије о међусобној измени робе, Италија ће убудуће одашиљати вишепредива и вештачких влакна, док ће Бугарска повисити своје пошиљке животних намирница, тако да ће вредност годишњег контингента робе бити повећана са 800 милиона на једну милијарду лира. Даљи се споразум тиче успостављања редовног теретног моторног саобраћаја између Бугарске и Албаније, за непосредну отпрему робе одређене за Италију, на албанска јадранска пристаништа. Најзад је споразумом регулисано и одашиљање бугарског меса Италији, у вредности од 24 милиона лира.

— **Немачке пољопривредне машине у поседнутим источним крајевима.** Овога пролећа, из Рајха је послато у окупиране источне крајеве 500 вагона пољопривредних машина. Међу овима има: 70.000 плугова, 23.000 брана, већи број генератора, косачица итд., а такође и знатан број резервних делова, и сепаратора за модерно млекарство.

— **Јапанска индустрија гвожђа и челика.** Од последњих година амо, индустрија гвожђа и челика у Јапану у наглом је порасту. Год. 1936. производња сировог гвожђа износила је 2.3 милиона тона, 1938 год. 3.6 милиона, 1939 год. 3.3 милиона, а укупна јапанско-манџурске производња 1941 год. цени се на преко 6 милиона тона. Упркос томе, Јапан је пред избијање рата увозио просечно 1 милион тона гвожђа годишње, највише из Британске Индије. Производња сировог челика достигла је 1936 год. 5 милиона тона. На основу петогодишњег плана, који је тада постављен, ове, 1942 године жели се, на укупном подручју Јапана, Манџукуа и Северне Кине да се постигне производни капацитет од 12.5 милиона тона.

— **Повећање производње шећерне репе у Француској.** Шећерна репа засађена је у минулој години у Француској на 228.000 хектара, док је ове године проширена на 272.000 хектара. Произвођачима који су се одлучили за повећану производњу, држава је ставила у изглед повећане количине вештачког ђубрета.

ВУК И ЈАГЊЕ

— ПО БАСНИ —

Једно јагње мало
Од вука бежало,
Па се најзад било
У храм стари скрило.

А вук лити узе
»Крокодилске« сузе:
»Јагње моје мало,
Сад си настрадало!«

»Што бегаш у храм?!
Јао, Боже свети, —
Та ту ћете, знам,
На жртву принети!«

Тихо, из олтара,
Јагњешце му збори:
»Нек' те, зверко стара,
Та брига не мори!«

»Бити жртва дана —
Тог се мање бојим
Нег' да будем храна
Чељустима твојим!!«

БРАЦА ЖАРКО

Купање

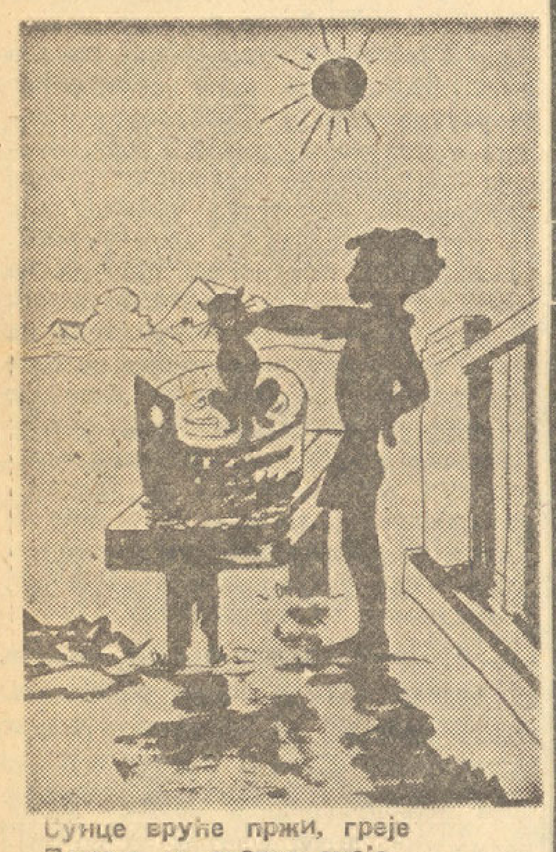

Сунце вруће пржи, греје
Перица се слатко смеје.
Купати се он би хтео,
То јест само кад би смео.

Мама му је рекла строго:
„Несмеш да се купаш много,
Назепсти се може лако
А болест је прави пак'о".

Зато Пера ма да жали
Неће с мамом да се шали.
Ту је када, ту је клупа
Ал' он неће да се купа.

Ус'о воду у кадицу,
Па ће да окупа Цицу.
Цици малој баш не прија
Шта то мари наш делија.

И Ленка се мала дере
Ал' је мама ипак пере.
Зато Цицу не оставља,
Чистота је пола здравља.

БАТА

Где је лепши живот?

Мали Кузман је сваког јутра рано устајао да би помузао две краве, хранитељке њихове куће. Отац му је умро прошле године, па га је Кузман већ тако млад морао да замени. Сваког дана одлазио је пешке у варош, продавао млеко и задовољан, са новцем у џепу, враћао се кући. Био је срећан кад је доносио кући више новаца него обично, јер тада би га мајка љубила и миловала. Тако су, ето, пролазили дани малог Кузмана.

Али једног дана се све то Кузману досадило.

— Докле ћу ја овако? Докле ћу морати да носим млеко варошанима? Зашто и ја не бих постао господин, па да заповедам сељацима да ми доносе млеко? Зар није лепше живети у вароши, дивити се великим палатама, јурити улицама и возити се аутомобилом и трамвајем? Живот у селу је бедан, тамо се чоси просто сељачко одело и спава у малој страћари...

Тако је мислио Кузман и већ видео себе како седи на наслоњачи и заповеда слугама. Опијен овим мислима, лутао је улицама, не мислећи да се врати у своје село. Млеко је продао. Сада има доста новаца, почеће да живи новим животом, варошким, дивним животом.

— А мајка?... — сети се наједаред. — Ах, њу ћу доцније, када се обогатим, довести овамо, па нека ужива. Она неће ништа радити.

Срце му је при томе јаче куцало и он је нервозно кршио прсте. Очи су му се сијале, кад је помислио:

— Ја ћу бити много срећан..

Пролазио је једним парком. Поглед му је пао на децу, која су седела на једној клупи.

— Шта ли то причају? — помислио је Кузман. — Сигурно говоре о аутомобилима, бициклима и палатама... То су варошка деца. Ах, кад ја будем постао... Баш да се приближим, да чујем шта говоре.

И пришао им је. Задржао је дах и пажљиво ослушкивао.

— А где ћеш ти овога лета? — упитао је један дечак другога.

— Идем у село... код деде. А ти?

— И ја у село! У које ћеш ти?

— Тамо, крај Сомбора, има једно дивно село. Огромне пољане, дивни виногради и бујне ливаде... Одем на ливаду, па легнем у траву слушам, слушам... Славуји поју, лишће шушти. А ја лежим и мислим на разлику између вароши и села. Варош је прљава, пуна прашине, а село просто одише свежином и чистоћом. А још кад ветар пирне и донесе собом разне баштенске и ливадске мирисе, просто не могу да се надишем тог опојног ваздуха. Ох, јала бих волео да вечито живим на селу!...

— А ја идем у мало село, — додао је трећи дечак, — где има много оваца и јагњаца, коза и крава. Теча ме пошаље да чувам овце на једној дивној пољани, а ја их пустим да пасу, па слатко дремуцкам. Кад огладним, ето млека. Па козе што имају млеко! Млеко вруће, слатко

— А да вам ја нешто кажем, — приметио је онај четврти малишан. — Нама један сељак доноси млеко, па каже да не зна какав му је укус, јер га још никада није пробао!

— Жалосно, — рече најстарији међу њима, — толике људе храни млеком, а себе не може. Он мисли да новац више вреди него млеко, будала. Он би хтео да има што више новаца, а шта ће му ред баш свега има? Он не слути да оно што има више вреди него гомила злата

— Тако је! — узбуђено и дрхтаво викну Кузман. — Живот на селу је прави живот, а не у вароши! Ја до сада нисам умео да уживам у многим сеоским лепотама... Али тога више неће бити! Никада више нећу жудети за варошким животом!... Хвала вам, другови, ви сте ме научили како треба да живим.

Глас му је дрхтао. Очи су му чудно блистале. Био је узбуђен. Потрчао је својој милој кући, дивној природи, рајском животу на селу.

Чика Веца

Ко претера ово му је мера

Магаренце с паше појахао Цвеја,
Учи се да јаше боље од џокеја.

Лепо је што учи, ал' да мало скрати,
Јер магаре мучи више од пет сати!

Магарцу не годе тако вредни ђаци.
Па жељан слободе свог јахача збаци.

За спомен му даде пола свог улара,
Цвеја у прах паде па облаке ствара.

И ко тако слеће, нека знање црпе:
Ни магарци неће насиље да трпе!

ЧИКА ВЕЦА

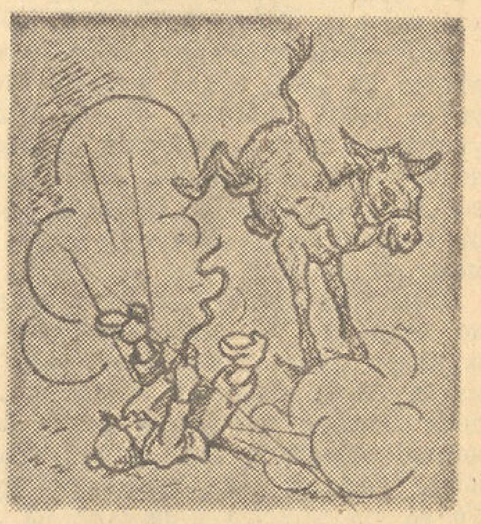

ДЕЧИЈА КОЛИЦА
КРЕВЕТИ И СТОЛИЦЕ
у великом избору код
Мрђанин Јосипа
УЈВИДЕК, Др. Бардоши Ласло 15.

Брицина посла

Чика Мита брица био је најбољи берберин у целој околини. Веома је волео домаће животиње. Имао је пуну кућу паса и мачака. Псе је много више волео него мачке. Његова жена Пелагија, међутим, није волела псе, већ само мачке. Увек је говорила да су мачке много корисније од паса. Мачка лови мишеве, доказивала је стрина Пелагија. Да није мачака ти мали гадови шетали би се и по столу. Нико не би могао оставу од њих сачувати. — Често се чика Мита наљутио доказујући да му жена нема право: — Ја баш волем мачке, али пси су бољи и искренији од мачака. Они много више воле свога господара. Да није паса лопови би нас већ сто пута покрали. — Иди човече молим те, — говорила му је Пелагија, — шта ти се прљави пси тако допадају. Погледај само како се мачке држе чисто. Увек су налицкане и дотеране. По цео се дан умивају и гладе шапом, баш као праве кућиперке. А твоји пси су рундави, прљави и пуни бува. Не разумем како ко може да воли таква одвратна створења. — Чика Мита је у себи признавао да његова Пелагија има донекле право. И њему су се мачке чиниле чистије. Он се ипак није дао збунити. Једног дана поведе са собом у свој берберски салон свих шест паса, што их је имао. Био је баш понедељак, те је знао да неће имати муштерија. Лепо је, једног по једног, пса ошишао и дотерао. Ишчешљао им је длаку, тако а ниједна бува у њој није могла остати. Када се вратио са псима кући, стрина Пелагија је морала признати да су још много лепши од мачака.

БАТА

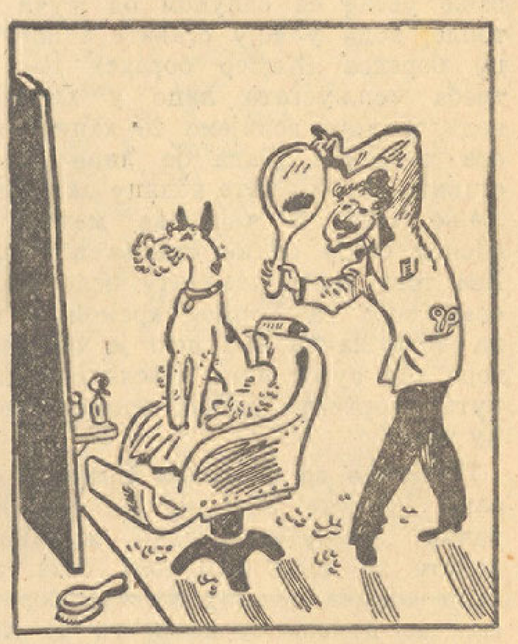

Бр. 13

ЗАГОНЕТКА

Загонетку ову, можда, баш решити нећеш лако:
Реч од свега четир слога, а три има слова „а"..
Друмом, путем често бива, — а грози се тога свако;
Прво слово кад измениш, — презиме ти једно да!

Ж.

ДОПУНИТЕ ШТО ТРЕБА

Моја песма, децо, неће бити дуга —
Ето строфа прва, — сад долази ...

Ајде сада ово да допуниш мени:
Небо нам се плави, трава се .....

И ово ћеш лако допунит' зацело:
Жуманце је жуто, беланце је ....

А сад још позивам да допуни неко:
Железо је тврдо, а перје је ....

Сад још само ово, па је песми крај:
Од свију месеци најлепши је ...

БРАЦА ЖАРКО

Шах

ПРОБЛЕМ БР. 7
— Од д-ра А. В. Галицког —

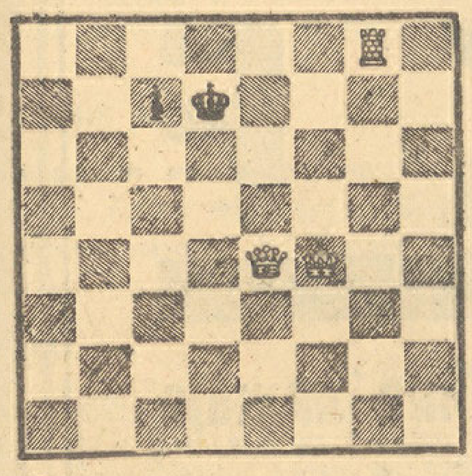

Бели:
Kf4; De4; Tg8.
Црни:
Kd7; Pc7.

Мат у два потеза

И поред тешких белих фигура, остаје при њиховом директном нападу (шах) свагда по једно слободно поље за црног краља. Кључ проблема, ма да прост, не изненађује само вештије решаваче.

*

Решење проблема бр. 6:
d3 — d4.

*

ДВЕ НАПОЛЕОНОВЕ ПАРТИЈЕ

Наполеон Бонапарта радо је играо шаха. Још и данас се у Паризу, у кафани „Де ла Режанс", показује сточић за којим је Наполеон, још као обичан потпоручник, водио своје прве шаховске битке. Судећи по његовим партијама, међутим — којих је сачуван врло мален број — генијални војсковођа може се сматрати за осредњег играча у данашњем смислу, премда се често испољава сасвим одличан комбинациони талент.

Доносима овде две Наполеонове партије. У првој, игра̑ној 20 марта 1804, са мадам Ремиза једном од дворских дама царице Јозефине, карактеристично је да Наполеон (као бели) баца одмах спочетка у битку коње, као извидницу за испитивање терена, и намах прелази у оштар напад. Ма да је такав начин игре са модерног теориског гледишта преурањен, мора се признати ванредно упорно оперисање Наполеоново с кавалеријом, којом, не жалећи жртве, присиљава краља на сред табле и постизава мат. Ток ове врло кратке партије је следећи:

1. Sc3, e5; 2. Sf3, d6; 3. e4, f5; 4. h3, f:e4; 5. S:e4, Sc6; 6. Sfg5, d6; 7. Dh5+, g6; 8. Df3, Sh6; 9. Sf6+, Ke7; 10. S:d5+, Kd6; 11. Se4+, K:d5; 12. Lc4+, K:c4; 13. Db3+, Kd4; 14. Dd3 mat.

Друга партија, коју је Наполеон, опет као бели наводно одиграо већ као изгнаник на Св. Јелени, са својим верним пратиоцем генералом Бертраном, такође̑р је врло оштра; и Наполеон је, уз велике, местимично елегантне жртве, исфорсирао у 18 потезова мат на следећи начин:

1. Sf3, Sc6; 2. e4, e5; 3. d4, S:d4; 4. S:d4, e:d4, e:d4; 5. Lc4, Lc5; 6. c3, De7; 7. 0-0, De5; 8. f4, d:c3+; 9. Kh1, c:b2; 10. L:f7+, Kd8; 11. f:e5, b:a1D; 12. L:g8; Le7; 13. Db3, a5; 14. Tf8+, L:f8; 15. L:g5+, Le7; 16. L:e7+, K:e7; 17. D:f7+, Kd8; 18. Df8 mat.

*

ВЕЛИКИ МАЈСТОРИ О ШАХУ

У шаху ме привлачи естетски осећај. Једна лепа комбинација ствара ми естетско уживање, — долазим, такорећи, у неко грозничаво стање. — **А. Рубинштајн.**

За шах ме везује пре свега борба, и лепота и многостраност комбинација. — **Д-р Видмар.**

Оно што ми у шаху ствара нарочите радости, то је спознаја стратегиских идеја. А кад играм у турниру, испитујем тачност мојих идеја. — **Р. Рети.**

Сваковрсне »Fahr« стројеве за жетву

као

косачице за траву,
косачице одлагаче,
косачице самовезачице,
грабуље и обртаче за сено

као и све врсте пољопривредних стројева и справа из првокласних немачких фабрика можете добити код добро познате фирме

Аграр-Импорт,

а. д. за промет стројева

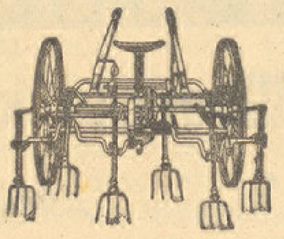

УЈВИДЕК
Петефи Шандор у. 96-98
Телефон 30-47

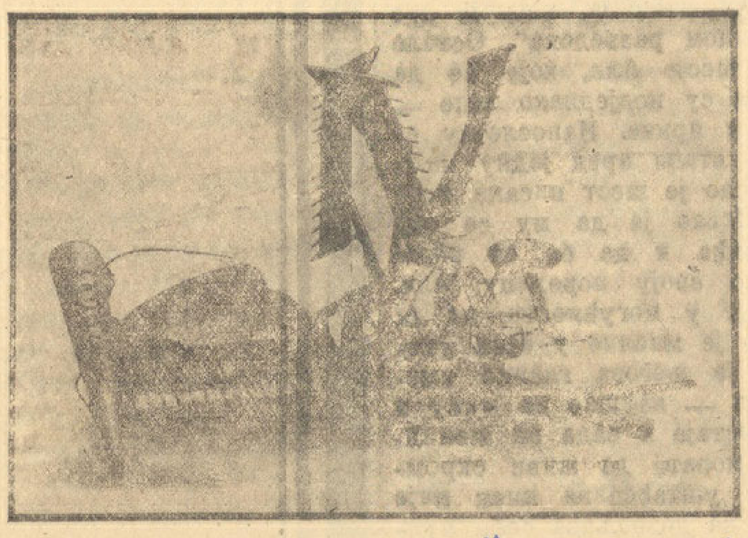

Нова пошта 24. V. 1942

Најновије америчко чудо

„Аутомат-проводација" из кога испадају фотографије удавача и кандидата за женидбу

Познато је да је северна Америка класична земља оригиналних и понекад сасвим гротескних и бурлескних изума и идеја. Данас у целом цивилизованом свету постоје различити и безбројни аутомати, из којих се, после убацивања одређене своте, могу добити чоколаде, цигарете, бонбоне, сендвичи, торте, перонске карте, дописнице итд. Али да има и аутомата помоћу којих се може доћи до мужа или жене, то је и за Америку, навиклу на свакојака чудеса, сада заиста нешто сасвим ново.

У Њујорку је недавно један биро за посредовање женидбе и удаје завео неколико аутомата за посредовање брака" по свим живљим њујоршким улицама и трговинама. Конструкција овог најновијег аутомата је прилично оригинална. Ако се баци један долар у аутомат, иза дебеле стаклене плоче почињу да се нижу фотографије удавача или младића жељних женидбе, њихове тачне адресе и подаци о миразу девојке, односно о приходима кандидата за женидбу.

Све што кандидат за брак жели да сазна, може докучити помоћу ове стаклене плоче. Чак ни удаваче ту не крију своје године (за тачност, разуме се, аутомат не може да гарантује!).

Биро за посредовање женидбе и удаје, који одржава ове аутомате, не тражи ништа друго за своје посредовање сем убаченог новца у аутомат. Тако је у северној Америци овом реформом знатно појевтинио — проводацилук. А сви остали бирои за посредовање брака у Њујорку, добили су у овом аутомату — опасног конкурента.

ШИЛЕР КАО ВОЈНИК

Постоји много прича из живота великог немачког песника Фридриха Шилера. Међу писмима једног његовог пријатеља нађено је и једно које се односи на Шилера, за време док је он био војник. Шилеров пријатељ, послао му је једном неке слаткише, које је он много волео. После кратког времена Шилер захвали своме пријатељу једним писмом ове садржине:

— „Драги пријатељу, хвала ти на колачима што си ми их послао. Господин наредник ми је рекао да су били врло добри."

*

БУФЛЕРОВ КОМПЛИМЕНАТ

У XVIII веку, у париском отменом друштву била је лепа грофица Диплесис чувена са својег страсног темперамента. Када се са свога пута по Италији, вратила у Париз, приредила је велику вечеру и весело је причала о својим италијанским утисцима својим гостима, међу којима је био духовити и галантни маркиз Буфлер.

— Јесте ли били и на Везуву? — запита је неко од гостију.

— Кака да не! — одговори грофица.

Маркиз Буфлер примети на то, са дискретним осмејком:

— Па и етикеција је захтевала да један вулкан посети други!

*

ЛАУГЕР И ЊЕГОВ КРИТИЧАР

Бечки градски начелник д-р Лаугер, који је много учинио за унапређење Беча, имао је, као и сваки реформатор, и доста противника, који су волели да омаловажавају његове творевине.

Када је, по Лаугеровој идеји, изграђиван велики друм из царскога града у околна брда, један од одборника, приликом шетње по довршеном делу друма, пакосно примети пред Лаугером:

— Леп је, леп је нови пут, али ипак не води у рај...

Лаугер, осетивши намерно омаловажавање све његове творевине, одговори „непријатељу":

— Имате савршено право, господине. Јер, кад би пут водио у рај, онда не бисте ви могли ићи њиме.

*

„ЛАКО ЈЕ ЊЕМУ!"

Француски глумац Талма био је и славан драмски писац, уз то веома образован човек који је о позоришној уметности написао и својевремено много тражено позоришно дело. Драмски писци од њега су често молили савете и упутства.

Једном, дође к Талми неки почетник писац, и стаде га преклињати да саслуша његово драмско дело. Талма је стрпљиво слушао док је писац читао први чин своје, дабогме врло слабе драме, али није рекао ни речи. Најзад писац, при једном дијалогу, прочита и примедбу, која је гласила: „Гроф се овде доброгудно насмеје".

Тајма сад, дубоко уздахнувши, примети гласно:

— Хја, лако је њему!

Немојте проћердати Ваше покретне вредности

и употребљене ствари пошто се ове данас врло тешко надокнађују. **напротив, ако требате новца,** по врло повољној процени и **умереној каматној стопи**

на сатове, накит, бицикле, тографске апарате, текстилне материје или остале предмете који могу да служе за ручну залогу,

одмах Вам пружа зајам

Залагаоница Градске Штедионице
Ујвидек, Гроф Андраши улица 1.

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ“

„СЛУЧАЈНОСТ...?“

П. Оквало

Неколико пута је писао и брисао садржај огласа, док, најзад, није написао овај, који му се учини најбољи:

„Господин четрдесетих година, пријатне спољашности, интелигентан и добро ситуиран, жели овим путем доћи до познанства даме тридесетих година, женидбе ради. Неанонимне понуде са сликом слати на администрацију листа под број 1940. Дискреција чашћу зајамчена“.

Прочита га још једном, затвори у коверат и пошаље. Он, Петар Марић, одлучио је, најзад, да се ожени. Доста је већ било и момачког живота. А, што се и не би већ једном оженио? Материјално добро стоји, што је најглавније, а, осим тога, сада је баш у најбољим годинама, обичавао је говорити пријатељима. Покушаће на овај модеран начин. Дописивањем! Та, ваљда и он спада међу синове двадесетог века... Некада, не баш тако давно, имао је стари, дрвени „Јадран“, који му је од оца остао и на коме је у младости морнарски занат учио. Оставши после смрти очеве сам, мајку није ни упамтио, превозио је све што му је понуђено: рибе, уље, цемент, вино. Штедео је, јер је желео да купи нов брод. Истина, да му је стари „Јадран“ био дражи и приснији него ли остали „вапори“, — не зато што му је од оца остао, или, што му је познавао људи које су се за време буре појављивале. Не! Ни сам није знао то себи да објасни. Можда, што је на њему свет угледао, упознао ово плаво море, осетио сву лепоту његових валова и топлоту сунца... Али, шта је могао. Нови челични бродови били су опасни конкуренти. Бржи су и сигурнији. А и трговци их радије употребљавају. Најзад је и њему пошло за руком да купи нов брод од 6800 тона, који је крстио именом „Јадран“ и који сада плови Атлантским Океаном. Све доскора пловио је он на њему као главни заповедник, али откако је избио рат, препустио је он своје место капетану Златићу. Повукао се кући, са мишљу, да сачека крај рата, па да се онда поново врати свом „Јадрану“. Међутим, увидео је да је то лепо седети код куће, па да не би био сам, одлучи да се ожени.

После неколико дана добио је, као одговор на свој оглас, девет писама. Отварао их је редом и читао. Три је одмах бацио. Једно му је писала стара пријатељица Јела, са којом се врло добро познаје, али је не би хтео оженити; друго је било без фотографије, а треће је послала нека распуштеница, која је „не својом кривицом разведена“. Остало му је још шест. Али, коју ће да изабере? Све су подједнако лепе — и плавуше и црнке. Напослетку се реши да их стави пред једну малу пробу. Написао је шест писама исте садржине. Писао је да му се она необично свиђа и да би са њоме радо основао своју породицу, али, да више није у могућности, да да све оно што је мислио у брак унети, јер му је његова главна имовина — брод — наишао на мину и потонуо. Пристаје и сада на женидбу, али ће морати да живи скромније, јер му уштеђевина ипак није тако велика, да дозвољава себи луксуз. Послао је и чекао одговор. Одлучио је да се ожени са оном, која му прва буде одговорила. Сутрадан је добио телеграм. Кратак и јасан:

„Јадран“ наишао на мину и потонуо стоп посада спасена стоп бродом „Орао“ долазимо кући стоп капетан Златић“.

А одговоре на послатих шест писама није никад добио...

ЕТИЛЕН хем чистиона и фарбаоа одела
ЧИСТИ СУВО
ПЕГЛА ПАРОМ
II Ракоци Ференц 4. 607 Телефон 36-32

S K F
Шведске кугличне лежаје
добићете код
заступника
Кремпаски Алберт-а
УЈВИДЕК
II. Ракоци Ференц 78. - Телефон 31-81

Оноре Морлен 22

— О, мадам, — одвратио је кућевласник са финим, благим осмехом, — тај приговор за г. Терамона не важи! Мени је добро познато да његови послови данас бриљантно иду!

Ето, то је! И Шарлота на то ништа није могла да одговори. То је била њена Ахилова пета и тако је Гастон још истога дана примио од Шарлоте писамце, у коме му саопштава да је пристала на повишицу кирије. Дакле, још један удар ка ивици пропасти...

Гастону се учинило као да су се сви заклели против њега и да сви они желе што скорију пропаст фабрике рукавица Терамон и друг. Једног дана група радника замолила је Гастона да преговара са њима. Али не обични радници: изасланици свију фабричких радника. И они су сазнали, да шефу фабрике потоком тече у касу злато. Они су читали у новинама онај сензационалан извештај о хапшењу несавесног спекуланта П. Т-а и уједно констатовали да се отада Терамон уопште није више појављивао у својој фабрици. И они су одлучно захтевали да им се дневна плата повиси са 5 франака. А Гастонови противразлози били су толико убедљиви, да су му радници запретили, ако не пристане на тај услов, они ће кроз 24 сата тражити повишицу од 7 и по франака.

Шта да на то каже Гастон? Да им рекне праву истину? Та и они су мушкарци, па ће свакако схватити шта значи варати своју жену... Можда би му они и поверовали, али то ипак не би признали, пошто им није било у интересу да се одрекну своје повишице.

И Гастон је после тога израчунао: ова повишица износиће годишње вишак за фабрику од 270.000 франака. То је за једну љубавну ноћ заиста превисока цена. А што је најжалосније било у целој овој ствари, половину тога вишка имао је да плати Гастон, а да при томе ипак није уживао у половини љубавне ноћи...

После свега тога требало је још само неколико удараца, па да фабрика Терамон и друг падне под стечај... А сада ћу да вам наговестим, драги читаоци, долазак једне даме, која ће компањонима, можда, задати најјачи, самртни ударац.

Та дама је била тетка Нора.

Не знам да ли се још сећате, да су о тој богатој Пјеровој рођаци говорили у своје време Гастон и Пјер? Они су о њој говорили с извесним респектом, као о бићу које би било у стању да пољуљане финансије њихове фабрике поново учврсти и спасе од сигурне пропасти. Али та тетка Нора била је веома тврда на новцу. И тешко ју је било наговорити на неке финансиске трансакције, за које претходно не би добила сигурне гарантије. А садањи Пјеров случај могао би само да погорша стање у вези са њеним евентуалним зајмом.

Она је била Пјерова тетка по матери и честита, кротка, солидна жена. Поглед би јој постајао сетан кад би неко почео да говори о њеном имању и новцу. Она воли свога сестрића, али не воли да чује кад јој он говори о њеном тестаменту. А њен капитал морао је бити стварно позамашан.

Она није хтела ни да чује, кад је у своје време Пјер замолио да његовој фабрици да већи зајам. Тада је одговорила: »Не кажем да не бих дала тај зајам... али ипак, морам о тој ствари мало дубље размислити...«

А тетка Нора је, мора се признати, имала смисла за спекулације. Новац је волела изнад свега. Она је у свом провинциском гнезду свакодневно и пажљиво проучавала берзанске курсеве и понекад се осмелила да купи неке акције, које су обећавале извесну зараду. Али при помисли да би при томе могла и изгубити, она се толико узрујала, да јој је фланелски прсник био сав обливен знојем.

Пјеров предлог о зајму је ову жену за читаве недеље избацио из редовног колосека. Најзад је ипак одлучила: неће Пјеру казати ни »не« ни »да«, већ ће отићи на лице места и лично се уверити о стању ствари. Већ давно је осетила жељу да дође у Париз и па погледа ту зграду, која је највише интересовала: берзанску палату.

(Наставиће се)

Недеља, 24 мај 1942.
Духови, Иван. Духови, св. Ћирил и Методије.
Сунце излази у 4 часа и 11 минута, а залази у 19 и 45 минута.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Ненадовић мр. Владислав, Мусолини ул. бр. 12 (телефон: 23-95).

Ралетић-апотека, II Ракоци Ференц ул. бр. 2. (телефон 21-00).

*

РАДИО

24 мај 1942

БУДАПЕШТА. 7.00: Јутарња музика ● **12.15:** Пола часа за Левенте ● **13.10:** Грамофонске плоче ● **13.20:** Концерт војног оркестра ● **14.00:** Арије познатих уметника са грамофонских плоча ● **15.45:** Концерт ансамбла Тарогата уз пратњу цимбала ● **16.20:** Хорски концерт ● **17.20:** Мађарске народне песме ● **18.35:** Из програма италијанског радиа: филмска музика ● **19.20:** Клавирски концерт ● **20.10:** Лака музика ● **22.15.** Пролећне мелодије **23.25:** Циганска музика.

25 мај 1942

БУДАПЕШТА. 8.00: Јутарња музика ● **12.30:** Концерт оперског оркестра ● **14.00:** Грамофонске плоче ● **15.30:** Концерт војног оркестра ● **16.20:** Наставак концерта војног оркестра ● **17.30:** Мађарске народне песме ● **18.40:** Виолински концерт ● **19.20:** Музика за игру ● **20.10:** Весела игра у 3 чина ● **22.15:** Весело вече ● **23.25:** Мађарске народне песме.

26 мај 1942

БУДАПЕШТА. 7.00: Јутарња музика ● **10.15:** Салонска музика ● **11.20:** Оперске арије ● **12.10:** Циганска музика ● **14.00:** Оркестарска дела ● **15.20:** Клавирски концерт ● **15.45:** Хорски концерт ● **17.15:** Музика за игру ● **18.05:** Потпури из Шопенових дела ● **19.20:** Концерт радио оркестра ● **20.40:** Концерт оперског оркестра ● **22.10:** Наставак овог концерта ● **22.40:** Циганска музика ● **23.25:** Музика за игру.

*

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЈУ

23 маја.

Дунав: Комаром 454 (—5), Будапешт 428 (—14), Пакш 364 (—16), Баја 498 (—4), Мохач 522 (+2), Бездан 542 (+6), Гомбош 543 (+18).

Драва: Барч 0.99 (+35).

Тиса: Вашарошнамењ 238 (—36), Токај 547 (—36), Тисафиред 596 (—4), Чонград 643 (—5), Сегед 707 (—3).

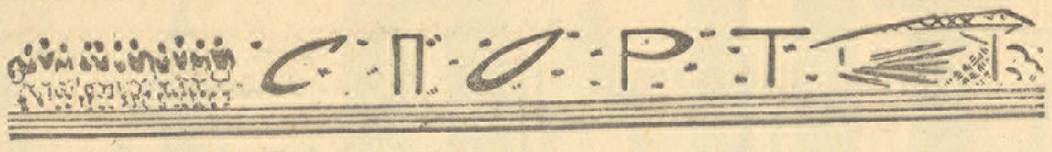

Дефинитивно је закључен сусрет између мађарске и хрватске фудбалске репрезентације

Утакмица ће се одржати 14 јуна у Будапешти

Одавно се воде преговори између Мађарског фудбалског савеза и Хрватског о одигравању међународне утакмице. Ових дана дефинитивно је закључен наговештавани сусрет и одговарајуће репрезентације Мађарске и Хрватске састаће се у Будапешти 14 јуна. Хрватска репреезнтација ће пропутовати кроз Будапешту 4 јуна, на путу за Пожањ, где игра против словачке репрезентације 7 јуна. Хрватска репрезентација ће се потом вратити у Будапешту, 9 јуна, где ће се спремати са сусрет са Мађарима.

Према договору ову утакмицу ће судити немачки судија, те је Мађарски лоптачки савез већ упутио замолницу Немцима да се судија одреди.

Одлични резултати и форма у којој се налази загребачки Грађански, који ће вероватно и дати гро играча за репрезентацију, обећавају леп и интересантан фудбал, тако да за овај сусрет већ сада влада велико интересовање у Будапешти.

Данас се игра XII коло за првенство државе

На свима „фронтовима“ данас се састају противници у борби за државно првенство.

Ујпешт—Маваг састају се на Мађери путу и у пола шест по подне судија др. Томаш даће знак за ову неједнаку борбу, јер се верује да Ујпешт апсолутно мора победити, само је у питању резултат.

Кишпешт—Гама састају се у Кишпешту, а судиће А. Секељ. Из овог „двобоја“ Кишпешт би требало да изиђе као победник.

Лампарт—Солнок играће на малом „сеоском“ терену у Халом улици, и Солнок ће из ове борбе сигурно забележити два бода. Кишпетер, Сич, Колат и др. су у великој форми!

ШалБТК—Коложвар играју у Шалготарјану под „надзором“ судије Шиклоша. Шалготарјан је бољи тим и пошто игра на свом терену победа му неће измаћи.

Сегед—Електромош. У Сегеду Електромош има бољег противника и врло би срећан био када би изгубио са малом гол-диференцијом.

СВШК—Чепел играју у Сегеду и први члан „Горње куће“ забележиће 14-ти бод.

ДиМАВАГ—Ференцварош играју у Диошђеру и требало би већ једном да Ференцварош победи, иако је ДиМАВАГ увек био тврд орах на свом терену.

„Наш УАК“ игра на свом терену против Нађварада. Сви тврде да ће бити велика борба, права првенствена и према њиховом резултат ће бити нерешен. *Ми се слажемо једино у томе да ће бити велика борба, права првенствена али да ће УАК победити!* Велика је штета што, изгледа, Палфи неће играти, јер утакмица за Сент Ласло куп је одиграна тек јуче, тако да је велико питање да ли Палфи из Коложвара може на време стићи.

Управа Уак-а је „на своју руку“ одредила навалу која не улива баш много поверења. Лендваи, Палфи, Јанек, Бадић и Велкер је навала која неће учинити богзна шта. Још има времена да се на десно крило стави Јовица Јовановић, чије је би учествовање у тиму техничко знање и савршено владање лоптом нарочито овога пута у игри против Нађварада дошло до пуног изражаја. *Јовицу Јовановића у тим!!!*

КУЛА. На први и други дан Духова Кулски спорт клуб КАФЦ приређује за своју публику велики програм. На први дан Духова КАФЦ игра у Кули са Чабајским АК-ом лигашку утакмицу НБ. III за коју утакмицу је следећи састав тима: Прачингер — Клеспис, Вереш — Шмит, Пољваш, Бургермајстер — Јанес, Тремл, Гергељи, Мер, Саузер. Други дан духова кулски КАФЦ игра пријатељску са Спорт Клубом из Нађварада за коју утакмицу влада велико интересовање јер кулски клуб ће бити појачан са репрезентативним играчем Толдијем. За оба дана има и интересантна предигра и то први дан КАФЦ Іб. и ,II. и IV. разред грађ. школе а други дан кулски КАФЦ и Чиновници. (д.)

БОГАТ СПОРТСКИ ПРОГРАМ О ДУХОВИМА У ЗОМБОРУ

ЗТК и МАВ оба из Зомбора, после дугих преговора успели су да за Духове осигурају веома леп и богат дводневни спортски програм.

На први дан Духова одиграће се утакмице на нов начин. Наиме, четири клуба и то: ЗТК, МАВ, ЗМТУ и КИШОК (изабраници средњешколаца) узеће учешћа на овоме такмичењу и то на тај начин, што ће сваки са сваким одиграти утакмицу од 20 минута, а на крају ће према бодовима односно према гол-диференцији победник добити леп вредностан поклон. Ова утакмица почеће на Први дан Духова у 4 часа на Градском спортском стадиону.

Главна спортска атракција одиграће се други дан Духова на истом стадиону са почетком у 5 и по часова. Тог дана гостоваће тим познатог Нађварада АК из Іб. групе, који ће одиграти утакмицу са комбинованим тимом ЗТК-а и МАВ-а. У тиму гостију, који ће доћи у комплетном саставу, појавиће се чувени Бодола, Шарвари и Тот, те ће зомборска публика ове познате асове видети и на делу. (д.)

Кудељарске уређаје
комплетне у добром стању,
1 са 25 м. капацитета за 24 часа,
1 са 21 м. капацитета за 24 часа,
1 Брецхер са 14 пари ваљака,
1000 мм ширине, 1 Вергштилер,
фабрично нови, 1 **комплетну**
текстилну фабрику
продаје: К Л Е М, Ујвидек,
Орсагзасло тер 6/I. Телефон 40-90

Своју ћурчијску радњу
из Јокаи Мор ул. бр: 21 привремено сам
преселио у Пирошку ул. 6
Против мољаца примам сваковрсну робу на чување. 787
Бајерле Јован
ћурчија, Ујвидек, Пирошка ул. бр. 6

Велики избор
ГОТОВИХ ОДЕЛА
за господу и децу
Нико Новаковић
УЈВИДЕК, Јокаи Мор 3

У ЦЕНТРУ ГРАДА, ПЕТЕФИЈЕВА
(раније Железничка) **УЛИЦА бр. 7**

Примају се болесници за хирургију, гинекологију — порођаје, ортопедију и унутрашње болести изузев инфекционих у свако доба дана и ноћи

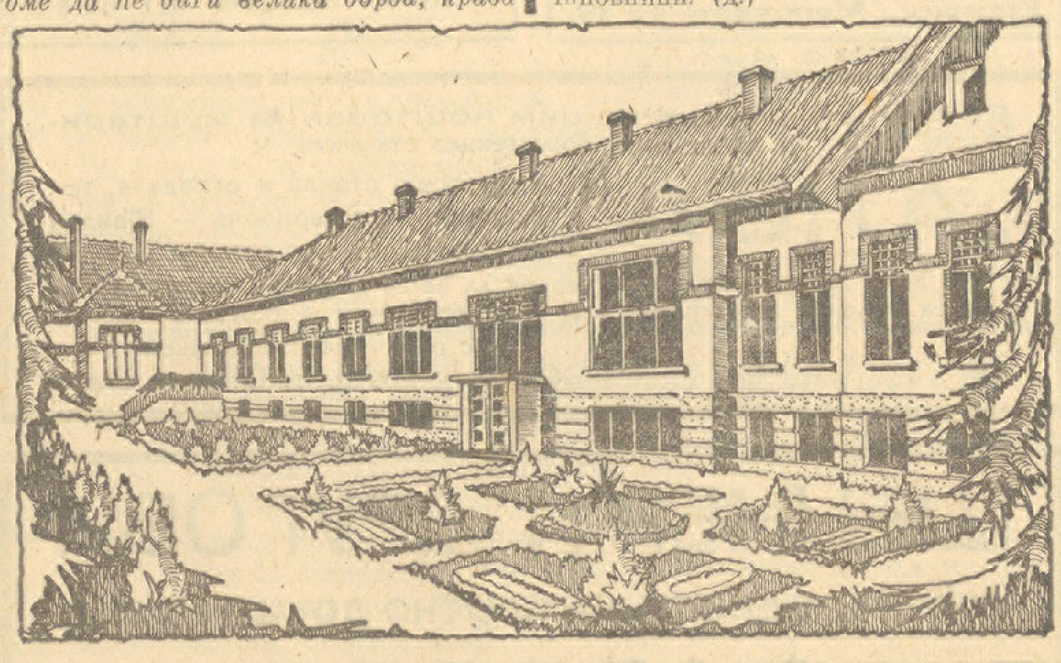

Сваки болесник има право да повери лечење лекару, кога сам изабере. Санаторијум води шеф лекар **Др. БРАНКО ИЛИЋ,** оператер и специјалиста за женске болести и порођаје. У санаторијуму ради више стручњака лекара

Санаториум Др. БРАНКА ИЛИЋА, Ујвидек

Нова пошта 24. V. 1942.

МАЛИ ОГЛАСИ

стају до 10 речи 1.50 п., свака даља реч 10 ф. За оне, који траже службу, 50% јефтиније. Мали огласи се примају, сем наше администрације (зграда Аполо биоскопа, I спрат), још и у трафикама Поповић, Хитлеров пут 7, Иброчић, Бардоши Ласло у. 2.

О ПРАКТИЧНОМ ЛЕЧЕЊУ глувоће и зујања ушију, шаље бесплатно проспекте: Хегедиш Петер, — Мохол. 399

Пре него што би сте се решили за БУШЕЊЕ БУНАРА, оправку или пак купили шмрк, обратите се мени са пуним поверењем. **Лајош Рапоти,** бушач бунара и мајстор за прављење шмркова, Сиглигети Еде ул. 23. Телефон: 40—17. 635

ЈОВАН ШОМАН МЛ., камење, грађевниматеријал. Основано: 1865. **Ујвидек.** Телефон: 21—20. 685

СТАРА одела, веш најбоље плаћам. На позив кући долазим. НАЧА ШАНДОР, старетинар, Хал тер 11 (Рибљи трг). 691

КРОЈАЧИЦА ПЕРФЕКТНА тражи се за одмах. „Лидо", Јокаи Мор ул. бр. 31. 846

СОБА ЗА САМЦА са мирне улице, строгога центра, употреба купатила, засебан улаз, Лазарева ул. 23. 856

ЛЕП СТАН за двоје: соба, претс., кухиња, шпајз, издаје се јевтино. Адреса у Администрацији. 855

АНТИКВАРНЕ КЊИГЕ купујем, продајем и замењујем уз најповољније услове. Антикварница Патаки Маргит (бивша Папо), Хитлер Адолф ул. 13. 851

КРОЈАЧИЦА ЗА БЕЛИ ВЕШ перфектна тражи се за одмах. „Лидо" Јокаи Мор ул. 31. 847

ЗА ОСНИВАЊЕ ТВОРНИЦЕ СИРЋЕТА у месту тражи ортака. Адреса у Администрацији. 848

ТРАЖИМ ОЖЕЊЕНОГ ВИНЦИЛИРА и жену или старију девојку. Молтер, Ујвербас. 850

ТРАЖИМ МЕСТО за надмлинара од 1—4 вагона са мајсторским испитом. Наступ по споразуму. Вукашин Петровић, Ада, Хуњади 15. 814

ДАМЕ! Желите ли лепу фризуру? ГОСПОДО! Добро бријање и шишање, уз солидне цене, посетите фризерски салон **Старчев Милан, Ујвидек** Бајаши 18. 828

ТРАЖИМ одмах **зубо - техничког ученика** са 4 разреда средње школе. Обратити се: **Ради Пал,** зубо-техничка лабораторијум, Петефијева улица број 58. 829

Освежавајућа боза-лимунада провокасни сладолед и разна **пецива** 499 добићете у посластичарници **„Корвин"** влас. МОЈСОВИЋ П. Хорти Миклош шуГар ут 1. и II. Ракоци Ференц улица 74.

Модеран и стилски намештај
Милан Ружић
ВЕЛИКИ ИЗБОР ✳ НИСКЕ ЦЕНЕ
УЈВИДЕК, Бардоши Ласло ул. 4.

Купо - продаја

КУПУЈЕМ СВО ЛЕКОВИТО БИЉЕ — цвеће, корење, храстову маховину, уз највишу дневну цену. Молим понуде са већим мустрама на Рокаи К., Сабадка, Лонович ул. 5. 778

ЦИГЉУ, ЦРЕП, ШЉУНАК, ПЕСАК добијете код Шевића, Поштанска ул. 13, тел. 37-63. 792

РОДАЈЕ СЕ АЈСКАСТН 100x100x60, кофа за лед, котао са котловницом, и стаклени орман за пулт за трговину животних намирница. Може се разгледати само пре подне: Калвин тер 3, приземље. 816

БАГРЕМОВИХ СТУПАЦА, 8 метери дужине, цинованог дрота 35, 50, 70 дебљине продајем. С. Јанчурић, Стапар. 820

ПИАНИНО првокласног фабриката енглеском механиком, купила би. Лаховиц, Зомбор, Ракоци ул. 55. 849

ПРИГОДНА КУПОВИНА! КУЋА у центруму са 6 станова 45.000 П. Осим тога више мањих и већих кућа за ренту, кућа за становање, вила итд. у великом избору. Искључиви повереник Рот Ђерђ (бивша Имобилија) посреднички биро овлаштен од министарства. Ујвидек, Темплом ул. 4. Телефон: 40—26. 853

СТАРЕ ЦИГЉЕ И ЦРЕП за продати, Ракоци Ференц 86. 832

ЖЕНСКОГ ШТОФА И СВИЛЕ препоручује
БРАЋА ВАРДИЋ
Ујвидек, Мусолини ул. 24.

Берец Ђула
Стовариште Деоничарског друштва за трговину Мерино чојом
УЈВИДЕК, МУСОЛИНИ ПУТ 18
Штофове за чоје / робу за поставу
стручна радња
отвориће се следећих дана

741
RIV
кугличне лежаје
у свим мерама. Радиоапарате, писаћих машина, рачунских машина, шиваћих машина код фирме
Хубер Фридрих
Ујвидек, Мусолини ут 19.

Градоначелник Кр. сл. града Ујвидека.

Админ. бр. 18.227/1942.

ОГЛАС

Упозоравам заинтересоване економе, који држе овце, да у смислу наредбе Г. Министра Индустрије број 9000/1942. обавезно стригање оваца на територији кр. сл. града Ујвидека, наређујем у времену од 23 до 30 маја 1942. год.

У том времену је сваки економ дужан своје овце да остриже.

Уједно обвезујем економе, који држе овце на територији града, да своје залихе вуне најкасније до 15 јуна текуће год. имају пријавити код Економског одељења града (градска кућа, приземље бр. 4.), где могу да преузму потребне формуларе за пријаву сваког дана пре подне између 10—12 часова.

Уједно скрећем пажњу економа, да остригану вуну могу да продају искључиво „ФУТУРИ".

Сваки онај који се не придржава мојих горњих наређења чини преступ, те ће бити кажњен затвором до 6 месеци, или новчаном казном до 8000 пенга.

Ујвидек, 22 маја 1942.

Др. витез Нађ Миклош
градоначелник.

ДЕЧЈА КОЛИЦА и КРЕВЕТИ
„ЈЕНЕ"
Ујвидек, II Ракопи Ференц 62
Вл. Сударевић Б. — Тел. 37-51

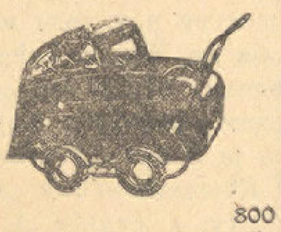

800

БУХМИЛЕР
златар и сајџија
радионица златних и сребрних ствари
УЈВИДЕК, Мусолини у. 12

ВАКУМ-ово
уље за мотор и диференцијал, маст за кугличне лежаје те бестрошарински бензин, петролеј и плинско уље за тракторе добива се искључиво код заступника
ФЕЛЕГИ ЈОСИП, Ујвидек
Петефи ул. 12 694 Тел. 25-20

Велики избор
ГОТОВИХ одела
ЗА ГОСПОДУ И ДЕЦУ
Славко Новаковић
УЈВИДЕК
Бенито Мусолини пут бр. 8

Кр. судбени сто у Ујвидеку.

Бр. П. 1806/8-1942.

У предмету парнице тужитеља Штедионице Дунавске банов не против тужене Дунђерски Софије раније удате Симан, сада удате Петровић ради 53.094 пенга и 80 филера са пп., Гвозденовић Еисенхут Јожеф адвокат — старатељ, у месту, тражи да се разреши старатељске дужности, те да му се установе трошкови.

ОДЛУКА

Кр. судбени сто на темељу горњег разрешује дужности старатеља Гвозденовић Еисенхут Јожефа и позива га да у року од 15 дана, под теретом законских последица, поднесе суду свој рачун трошкова у 2 примерка ради установљења његових трошкова.

За новог старатеља одређује Др. Каус Ђулу адвоката из Ујвидека, те му доставља I. прим. тужбе и привремних списа.

Одређује, да се ово решење по Гвозденовић Еисенхут Јожефу, досадашњем старатељу објави у ујвидечкој „Новој пошти", те у „Будапешти Кезлењу". У овом предмету одређено је мериторно рочиште за 30 мај 1942 год. пре подне у 11 часова, у службеним просторијама Кр. судбеног стола (Др. Бардоши Ласло улица 39, I спр., врата бр. 72.).

Ујвидек, 21 маја 1942 год.

Др. Риго Ерне с. р., судија окр. суда

(М. П.) За верност отправка: **Злоколица** експедитор.

854

Хотел ЗОМБОР
Добра кујна. — Чисте собе. — Цене умерене 802
Пирошка Топаловић
УЈВИДЕК — Петефи Шандор 56

НАЈЛЕПШЕ ФОТОГРАФИЈЕ уз умерену цену израђује
Фото-атеље ВЕЦЛ
Хитлер Адолф улица 3

ЗОРА
КАМФОР КРЕМ
специјално против бубуљица, митесера и нечистоће лица.
Парфимерија **„ЗОРА"**
Ујвидек, Мусолини Б. пут 29
ТЕЛЕФОН: 34—17. 693

Фабричко складиште за
SKF
кугличне лежаје као и кућице за исте налази се код заступника за Делвидек у Ујвидеку код фирме:
Алберт Кремпаски
Ујвидек
II Ракоци Ференц ул. 78
Телефон: 31-81 377

Дајемо на знање нашим поштованим муштеријама, да смо од досадашњих сопственика откупили
„АЛБА" индустрију стакла и огледала, трг. фурнира и шперплоча — Ујвидек — Петефи Шандор улица број 53
и ову ћемо даље водити. — Уверени да ће се досадања наша пријатна веза са цењеним муштеријама још више продубити — остајемо
с одличним поштовањем
758 **Хенрих Бенц и Вилма Вајо**

ШЕНКЕР И ДРУГОВИ
међународно транспортно друштво д. д.
УЈВИДЕК
Гроф Телеки улица број 15

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ
Ротациона штампа: „Уранија", штампарски завод и издавачко подузеће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50.